

UCHWAŁA NR XII/102/2025

RADY GMINY LUBIN

z dnia 4 kwietnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Lubin na lata 2025-2027

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 6a i 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. poz. 49) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Uchwala się **Program Wspierania Rodziny w Gminie Lubin na lata 2025-2027** stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lubin.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Lubin

Norbert Grabowski

Załącznik do uchwały Nr XII/102/2025
Rady Gminy Lubin
z dnia 4 kwietnia 2025r.

Program
Wspierania Rodziny w Gminie
Lubin na lata 2025-2027

WPROWADZENIE	3
1. PODSTAWOWE POJĘCIA I REGULACJE PRAWNE.....	4
1.1. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE KRAJOWYM	4
1.2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE MIĘDZYNARODOWYM	5
1.3. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU	6
2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE LUBIN.....	7
2.1. ADRESACI PROGRAMU	8
2.2. CHARAKTERYSTYKA GMINY	8
2.2.1. DANE OGÓLNE	8
2.2.2. DEMOGRAFIA	11
2.2.3. INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA	12
2.2.4. SYTUACJA NA RYNKU PRACY	13
2.2.5. PRZESTĘPCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE	14
2.3. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO	16
2.3.1. JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY	16
2.3.1.1. POMOC SPOŁECZNA RODZINIE I DZIECKU	16
2.3.1.2. PIECZA ZASTĘPCZA, ASYSTENTURA RODZINY, ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”, ŚWIADCZENIA RODZINNE I ALIMENTACYJNE	23
2.3.1.3. KARTA DUŻEJ RODZINY	28
2.3.1.4. STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH	28
2.3.1.5. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.	29
2.3.1.6. POMOC RODZINOM DOTKNIĘTYM PROBLEMAMI UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY	30
2.3.1.7. EDUKACJA, KULTURA, SPORT I REKREACJA, SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY	32
2.3.2. JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY	39
2.4. BADANIA ANKIETOWE	42
2.4.1. BADANIA ANKIETOWE PRZEPROWADZONE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW	42
2.4.2. BADANIA ANKIETOWE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH	46
2.5. ANALIZA SWOT	49
2.6. OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEGO PROGRAMU	54
3. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE	57
3.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU	57
3.2. CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA	58
4. REALIZACJA PROGRAMU	70
4.1. KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY	70
4.2. FINANSOWANIE	70

4.3. MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ 70

SPIS TABEL I WYKRESÓW	72
-----------------------------	----

WPROWADZENIE

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcjonalną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Do zjawisk patologicznych zalicza się: alkoholizm, narkomanię, przestępczość oraz przemoc domową. Są one najczęstszymi przyczynami niedostosowania społecznego dzieci.

Doskonalenie lokalnego systemu wspierania rodziny daje możliwość świadczenia komplementarnego wsparcia rodzinom, które stają się bezradne i marginalizowane. W systemie takim ważne jest, by prowadzone działania oprzeć na przekonaniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina. W pierwszej kolejności system ten powinien być nastawiony na pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny, zanim nastąpi rozkład więzi rodzinnych oraz zaistnieją okoliczności zmuszające do rozłączenia rodziny. Należy przy tym pamiętać, iż efektywna praca z rodziną musi być stała, intensywna i dotyczyć jej ważnych problemów.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Lubin został opracowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubinie. Jest on zgodny z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”. Program został opracowany na lata 2025-2027, a w ramach diagnozy analizie poddano dane z lat 2021-2023.

1. PODSTAWOWE POJĘCIA I REGULACJE PRAWNE

1.1 REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE KRAJOWYM

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18 stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.

Kodeks karny (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny – Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.) rozróżnia nieletniego (przed ukończeniem 17 lat) i młodocianego (który popełnia czyn zabroniony przed ukończeniem 21 lat, ale ukończył 24 lata, zanim zapadło orzeczenie w pierwszej instancji).

Kodeks cywilny (ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny – Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 z późn. zm.) wyróżnia małoletniego (osobę przed ukończeniem 18. roku życia), natomiast kodeks pracy (ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy – Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 z późn. zm.), tak jak kodeks karny – młodocianego (z tym że w przypadku prawa pracy jest to osoba pomiędzy 16. a 18. rokiem życia). Kodeks karny zakłada ściganie z urzędu przestępstw przeciwko rodzinie, do których zalicza: bigamię, znęcanie się nad członkami rodziny, rozpijanie małoletniego, uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego, porzucenie i uprowadzenie dziecka.

Dzieci do 13. roku życia nie mają zdolności do czynności prawnych, a w ich imieniu działają rodzice lub opiekunowie prawni. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych Kodeks cywilny przyznaje dzieciom, które ukończyły 13 lat. Pełną zdolność do czynności prawnych uzyskuje się wraz z ukończeniem 18. roku życia (jedyne odstępstwo stanowi wcześniejsze zawarcie związku małżeńskiego). Dziecko pozostaje aż do uzyskania pełnoletności, tj. ukończenia 18 lat, pod władzą rodzicielską.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy (ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy – Dz. U. z 2023 r. poz. 2809) normuje problematykę zawierania i ustawiania małżeństw, stosunków majątkowych między małżonkami, obowiązków alimentacyjnych, pochodzenia dziecka, stosunków między rodzicami i dziećmi, instytucji przysposobienia, opieki i kurateli.

Kodeks postępowania cywilnego (ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego – Dz. U. z 2024 r. poz. 1568 z późn. zm.) chroni rodzinę w postępowaniu egzekucyjnym. Kodeks pracy służy głównie ochronie macierzyństwa i zdrowia kobiet.

1.2 REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA W USTAWODAWSTWIE MIĘDZYNARODOWYM

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (uchwalona przez ONZ 10 grudnia 1948 r.) określa w art. 16 rodzinę jako naturalną i podstawową komórkę społeczeństwa i przyznaje jej prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa. Europejska Karta Społeczna z 1961 r. (zapis w pkt. 16 pierwszej części) stwierdza, iż rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa, ma prawo do odpowiedniej ochrony społecznej, prawnej i ekonomicznej dla zapewnienia jej pełnego rozwoju.

Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, uchwalona rezolucją nr 34/180 Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 18 grudnia 1979 r. podkreśla m.in. wpływ kobiet na wzrost dobrobytu społeczeństwa i rodziny. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 r., ustanawia status dziecka oparty na założeniach, że jest ono samodzielnym podmiotem, wymagającym – ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną – szczególnej opieki i ochrony prawnej, posiadającym jako istota ludzka prawo do poszanowania tożsamości, godności i prywatności, a rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowania i wymaga ze strony państwa wsparcia.

Europejska Konwencja o Przysposobieniu Dzieci (sporządzona w Strasburgu dnia 24 kwietnia 1967 r. (Dz. U. 1999 nr 99 poz. 1157) ma zastosowanie do dzieci, które w momencie przysposobienia nie ukończyły 18 lat, nie zawarły związku małżeńskiego oraz nie są uznawane przez prawo za pełnoletnie. Europejska Konwencja o Statusie Prawnym Dziecka Pozamałżeńskiego (sporządzona w Strasburgu dnia 15 października 1975 r. (Dz. U. 1999 nr 79 poz. 888), zrównuje w prawach dzieci małżeńskie i pozamałżeńskie.

Uchwalona przez Stolicę Apostolską Karta Praw Rodziny w 1980 r. podkreśla m.in. prawo do istnienia i budowy rodziny, prawo do przekazania życia i wychowania dzieci wedle własnych tradycji i wartości, prawo do mieszkania pozwalającego na godziwe życie rodzinne oraz prawo do zabezpieczenia fizycznego, społecznego, politycznego i ekonomicznego.

1.3 UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w Gminie Lubin będzie realizowany m.in. w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 323 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2024 r. poz. 246);
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1512);
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576);
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2024 r. poz. 1829);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz. U. z 2024 r. poz. 859);
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335);
- ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lubin na lata 2025-2030.

2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE LUBIN

Diagnoza sytuacji rodziny i dziecka w gminie Lubin została oparta na badaniu źródeł zastanych (danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie, bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców) oraz analizie ankiet skierowanych do przedstawicieli środowiska lokalnego i pedagogów funkcjonujących w gminie placówek oświatowych. Do analizy przedłożono 41 anonimowo wypełnionych ankiet skierowanych do mieszkańców oraz 4 ankiety wypełnione przez pedagogów i dyrektorów z placówek systemu oświaty.

Wśród ankietowanych było 76% kobiet i 20% mężczyzn, natomiast 4% badanych nie zadeklarowało swojej przynależności płciowej. Dominującą grupę respondentów stanowiły osoby w przedziale wiekowym 36-45 lat (46%). Mniejszy odsetek spośród badanych stanowiły osoby powyżej 65 lat (17%) oraz grupy osób w wieku 46-55 lat (15%), 56-65 lat (12%), a także 20-25 lat i 26-35 lat (po 5%). W badaniu nie wzięły udziału osoby poniżej 20. roku życia. Jeśli chodzi o poziom wykształcenia uczestników badania, to 49% spośród nich zadeklarowało posiadanie wykształcenia wyższego.

Kolejne grupy stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem średnim (27%), zasadniczym zawodowym (10%) oraz podstawowym (5%), natomiast 9% badanych nie określiło poziomu wykształcenia.

Biorąc pod uwagę czas zamieszkiwania w gminie, to 59% wszystkich respondentów ankiety mieszka na terenie gminy Lubin od 2 do 52 lat, 39% uczestników badania zamieszkuje w gminie od urodzenia, zaś 2% ankietowanych nie określiło czasu przebywania na terenie gminy. Można zatem domniemywać, iż ankietowani mają ugruntowane i przemyślane opinie na temat niekorzystnych zjawisk widocznych

w gminie oraz problemów, jakie dotyczą jej mieszkańców. Profil respondentów ankiety prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”

Liczba ankietowanych	płeć	grupa wiekowa	czas zamieszkiwania w gminie	wykształcenie
41	kobiety (76%)	20-25 lat (5%)	od urodzenia (39%)	podstawowe (5%)
		26-35 lat (5%)		zasadnicze zawodowe (10%)
		36-45 lat (46%)	od 2 do 52 lat	średnie (27%)
	mężczyźni (20%)	46-55 lat (15%)	(59%)	
	Brak deklaracji (4%)	56-65 lat (12%)	brak deklaracji (2%)	wyższe (49%)
		pow. 65 lat (17%)		brak deklaracji (9%)

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

Diagnoza uwzględnia również analizę SWOT, która została przeprowadzona w obszarach: „Rodzina, dzieci i młodzież, przemoc domowa”; „Zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne” oraz „Kapitał społeczny i ludzki”.

2.1 ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu Wspierania Rodziny w Gminie Lubin na lata 2025-2027 są rodziny zamieszkujące teren gminy Lubin, w szczególności rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych.

Program kierowany jest głównie do: rodzin niepełnych, rodzin wielodzietnych, rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością, małoletnich matek, rodzin wychowujących dzieci do lat 5, rodzin zmagających się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania, rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka.

2.2 CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.2.1.DANE OGÓLNE

Gmina wiejska Lubin położona jest w północnej części województwa dolnośląskiego, w obrębie południowo-zachodniej części powiatu lubińskiego. Zajmuje powierzchnię 290,2 km², co stanowi 40,78% powierzchni powiatu, i jest jedną z czterech powiatowych jednostek terytorialnych.

Wsie wchodzące w skład gminy okalają teren miasta Lubin, ponadto obszar gminy graniczy z gminami Rudna i Ścinawa (z powiatu lubińskiego), Prochowice, Kunice, Miłkowice i Chojnów (z powiatu legnickiego) oraz Polkowice i Chocianów (z powiatu polkowickiego).

Siedzibą władz gminy jest miasto Lubin, nie wchodzące w skład gminy. W ramach struktury administracyjnej jej terytorium obejmuje swoim obszarem 31 jednostek pomocniczych – sołectw: Buczynka, Bukowna, Chróśtnik, Czerniec, Dąbrowa Górna, Gogołowice, Gola, Gorzelin, Gorzyca, Karczowiska, Kłopotów, Krzeczyn Mały, Krzeczyn Wielki, Księginice, Lisiec, Miłoradzice, Miłosna, Miroszowice, Niemstów, Obora, Osiek, Pieszków, Raszowa, Raszowa Mała, Raszówka, Siedlce, Składowice, Szklary Górne, Ustronie, Wiercień i Zimna Woda. Najliczniej zamieszkiwaną jednostką gminną jest sołectwo Osiek (2 191 osób), natomiast najmniej mieszkańców liczy osada Bolanów (8 stałych mieszkańców).

Gmina usytuowana jest w odległości około 85 km od centrum administracyjnego województwa – Wrocławia oraz w stosunkowo niewielkiej odległości od granic z Czechami i Niemcami. Posiada bardzo korzystną lokalizację w pobliżu sieci dróg krajowych i tranzytowych. Przez gminę z północnego zachodu na południe przebiega droga krajowa nr 3 (droga klasy S) relacji Świnoujście – Jakuszyce, ze wschodu na południowy wschód droga krajowa nr 36 łącząca Prochowice (przez Lubin, Rawicz) z Ostrowem Wielkopolskim. Przez gminę przebiega również droga wojewódzka nr 333 łącząca Legnicę z Lubinem i Polkowicami, a przez zachodnią jej część droga wojewódzka nr 335 łącząca Lubin z Chojnowem. Od Prochowic droga nr 94 prowadzi w kierunku Wrocławia lub przez Legnicę w kierunku Krzywej. Gmina posiada więc dogodne połączenia drogowe z Wrocławiem, Wołowem, Lubinem, Legnicą, Głogowem, Wschową, Rawiczem, Leszmem, czy Zgorzelcem. Sieć drogową na terenie gminy Lubin tworzą drogi publiczne w następujących kategoriach: wymienione wyżej drogi krajowe (nr 3 i 36), drogi wojewódzkie (nr 333, 335), drogi powiatowe oraz drogi publiczne gminne (16 odcinków o łącznej długości ponad 50 km).

Zadania związane z organizacją zbiorowego transportu publicznego w gminie realizuje Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej S.A. w Lubinie.

Przez gminę biegnie również linia kolejowa relacji Legnica – Lubin – Rudna. Jest to linia zelektryfikowana, jednotorowa. Na terenie gminy znajduje się stacja kolejowa w Raszówce oraz przystanki kolejowe w Chróśniku i w Gorzelinie.

Gmina ma charakter rolniczo-przemysłowy. Podstawowymi gałęziami gospodarki gminnej są rolnictwo oraz działalność produkcyjno-usługowa, w tym eksploatacja surowców naturalnych. W północnej części gminy znajdują się złoża rudy miedzi, a w południowo-wschodniej węgiel brunatny.

Użytki rolne zajmują ok. 50% powierzchni (w tym ok. 40% powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach indywidualnych), wśród nich dominują grunty orne oraz łąki i pastwiska.

Udział gruntów szczególnie cennych, tj. w klasach I-III, nie jest duży (poniżej 30%); przeważają gleby średnie (IV klasy bonitacyjnej) oraz słabe (V i VI klasy). Lasy stanowią ok. 42% terenu gminy. Liczba gospodarstw rolnych wynosi 1 749, a średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego 6,6099 ha.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w latach 2021-2023 liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie zwiększała się z roku na rok – z 1.995 w 2021 r. do 2.175 w 2023 r. W 2023 r. większość z nich działała w sektorze prywatnym, głównie były to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (1 815 podmiotów).

Spośród nich najwięcej działało w takich branżach, jak: handel hurtowy i detaliczny oraz naprawy (375), budownictwo (307), a także działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (186).

Infrastruktura techniczna w gminie Lubin jest dobrze rozwinięta. Wszystkie miejscowości są zwodociągowane. Długość sieci wodociągowej wynosi 208,73 km. Zdecydowana większość miejscowości podłączona jest do 7 gminnych oczyszczalni ścieków, natomiast 3 do kanalizacji miasta Lubina. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosi 360,44 km. Długość sieci gazowej, łącznie z przyłączami do budynków mieszkalnych, wynosi ok. 100 km i korzysta z niej ponad połowa mieszkańców.

Sieć placówek opieki nad dziećmi, wychowania przedszkolnego i oświatowych w gminie to: 2 placówki opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobek niepubliczny i gminny klub dziecięcy), 15 placówek wychowania przedszkolnego – 2 przedszkola (1 publiczne i 1 niepubliczne), 8 oddziałów przedszkolnych w szkołach, 5 punktów przedszkolnych i 6 szkół podstawowych. W roku szkolnym 2024/2025 opieką w żłobkach objętych było 66 dzieci, do przedszkoli uczęszczało 427 dzieci, a do szkół podstawowych 970 uczniów.

Działalność kulturalną w gminie prowadzą Ośrodek Kultury Gminy Lubin i Gminna Biblioteka Publiczna w Raszówce wraz z filiami w Miłoradzicach, Niemstowie, Chrótniku, Księginicach i Oborze oraz Punktem Bibliotecznym przy świetlicy wiejskiej w Zimnej Wodzie. Integralną częścią Ośrodka Kultury są świetlice wiejskie w miejscowościach: Krzeczyn Wielki, Buczynka, Bukowna, Chrótnik, Czerniec, Gogołowice, Gola, Gorzelin, Gorzyca, Kłopotów, Krzeczyn Mały, Księginice, Lisiec, Miłoradzice, Miłosna, Miroszowice, Niemstów, Obora, Osiek, Pieszków, Raszowa, Raszowa Mała, Raszówka, Siedlce, Składowice, Ustronie, Wiercień oraz pawilon klubowo-sportowy w Zimnej Wodzie. Pod auspicjami Ośrodka Kultury Gminy Lubin działa kilkanaście zespołów artystycznych, w tym wokalne, taneczne, teatralne i kabaretowe, które swoimi występami promują gminę Lubin.

Działalność w zakresie sportu i rekreacji prowadzona jest w gminie głównie w ramach klubów i sekcji sportowych. Należą do nich m.in.: Unia Miłoradzice, Iskra Księginice, Huzar Raszówka, Unia Szklary Górne, KS Kłopotów – Osiek, Fortuna Obora, Platan Siedlce i Victoria Niemstów oraz sekcje tenisa stołowego, piłki koszykowej, piłki siatkowej czy piłki nożnej halowej. Rozwój kultury fizycznej, amatorskiego ruchu sportowego i działalności rekreacyjnej możliwy jest dzięki nowym lub zmodernizowanym gminnym obiektom sportowym (boiska do rozgrywek ligowych, boiska sportowe oraz tereny sportowo- rekreacyjne).

Zadania w zakresie podstawowej ochrony zdrowia w gminie realizują 3 wiejskie ośrodki zdrowia (w Raszówce, Szklarach Górnych i Siedlcach) oraz Punkt Lekarski w Miłoradzicach. Świadczenia

wyższego rzędu (szpital, diagnostyka specjalistyczna, zabiegi) odbywają się w Lubinie. Ponadto szeroką specjalistyczną opiekę lekarską mieszkańcy gminy Lubin mogą uzyskać w Legnicy i we Wrocławiu.

Pomoc społeczną świadczy mieszkańcom Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubinie, którego działalność pomocową uzupełniają parafie i 32 organizacje pozarządowe, którym samorząd gminy zleca realizację zadań własnych, dofinansowuje działalność statutową, udziela wsparcia rzeczowego i lokalowego, wspiera doradztwem i konsultacjami oraz współpracuje przy realizacji różnych przedsięwzięć na rzecz społeczności lokalnej. Nad bezpieczeństwem publicznym mieszkańców gminy czuwają funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Lubinie. Na terenie gminy funkcjonuje 9 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Trzy z nich (w Księginicach, Niemstowie i Zimnej Wodzie) od kilku lat są wpisane i działają w strukturach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Gmina Lubin zapewnia gotowość bojową wszystkich jednostek, finansując ich działalność.

Gmina Lubin współpracuje z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w regionie oraz bierze udział w działaniach związków ponadgminnych, m.in. uczestniczy w pracach stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Wrzosowa Kraina”, które skupia się na realizacji działań lokalnych promujących region oraz kulturę i aktywność mieszkańców.

2.2.2 DEMOGRAFIA

Na koniec 2023 r. gmina Lubin liczyła 17 070 mieszkańców, w tym 8 575 kobiet, które stanowiły 50,2% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia w gminie wynosiła w przybliżeniu 59 osób na km². Dane szczegółowe dotyczące struktury wiekowej ludności gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	3 486	3 532	3 575
udział w liczbie mieszkańców	21,19 %	21,11%	20,94 %
liczba osób w wieku produkcyjnym	10 181	10 322	10 509
udział w liczbie mieszkańców	61,89 %	61,68%	61,56 %
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	2 782	2 880	2 986
udział w liczbie mieszkańców	16,91 %	17,21%	17,49 %
liczba mieszkańców ogółem	16 449	16 734	17 070

Dane Urzędu Gminy Lubin.

W analizowanym okresie ogólna liczba ludności gminy stale rosła. Wzrostowi ulegała zarówno liczba dzieci i młodzieży, osób w wieku produkcyjnym, jak i najstarszych mieszkańców. Sytuację demograficzną kształtują także przyrost naturalny oraz saldo migracji. Dane w tym zakresie odnoszące się do gminy Lubin przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 3. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba urodzeń	148	126	126
liczba zgonów	162	131	146
przyrost naturalny	-14	-5	-20

Dane Urzędu Gminy Lubin.

Tabela 4. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
zameldowania spoza gminy	690	623	637
wymeldowania poza gminę	314	259	291
saldo migracji ogółem	+376	+364	+346

Dane Urzędu Gminy Lubin.

W latach 2021-2023 liczba urodzeń w gminie malała, zaś liczba zgonów ulegała wahaniom. Obliczany na ich podstawie przyrost naturalny był w rozpatrywanym okresie stale ujemny, bowiem liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń. Na liczbę mieszkańców w gminie wpływał również ruch migracyjny. W analizowanym okresie migracje odbywały się głównie w ruchu wewnętrznym. Saldo migracji zmniejszało się, ale w każdym roku analizy wykazywało wartość dodatnią.

2.2.3 INFRASTRUKTURA MIESZKANIOWA

W latach 2021-2023 stan zasobów mieszkaniowych gminy ulegał niewielkim zmianom, bowiem liczba mieszkań komunalnych zmniejszyła się z 63 w 2021 r. do 62 w 2022 r. i w kolejnym roku to się nie zmieniło, natomiast łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych z roku na rok malała. Liczba mieszkań socjalnych wzrosła w analizowanym okresie z 3 do 5, rosła także łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba mieszkań komunalnych	63	62	62
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	3 113,10	2 944,52	2 905,25
liczba mieszkań socjalnych	3	4	5
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (w m ²)	108,73	195,94	235,21

Dane Urzędu Gminy Lubin.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. W gminie Lubin pomoc ta jest realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	12	8	8
liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	92	88	92
wartość wypłaconych dodatków mieszkaniowych (w zł)	22 660	21 471	24 606

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

W latach 2021-2022 liczba rodzin, którym przyznano dodatek mieszkaniowy, zmniejszyła się i w 2023 r. pozostawała na poziomie roku 2022, natomiast wartość wypłaconych dodatków ulegała wahaniom.

2.2.4 SYTUACJA NA RYNKU PRACY

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Lubinie w latach 2021-2023 liczba osób bezrobotnych w gminie wahała się: 177 osób na koniec 2021 r., 204 osoby na koniec roku następnego, 190 osób na koniec roku 2023. Udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym także ulegał wahaniom. W rozpatrywanym okresie wśród osób pozostających bez pracy większość stanowiły kobiety, ich liczba wyniosła odpowiednio: 119 (w stosunku do 58 mężczyzn) na koniec 2021 r., 129 (w stosunku do 75 mężczyzn) na koniec 2022 r. i 105 (w stosunku do 85 mężczyzn) na koniec 2023 r. Dane dotyczące bezrobocia przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 7. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób w wieku produkcyjnym	10 181	10 322	10 509
liczba bezrobotnych w gminie	177	204	190
udział ogólnej liczby osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	1,74%	1,98%	1,81%
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	119	129	105
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	67,23 %	63,24%	55,26%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lubinie.

Tabela 8. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
stopa bezrobocia w powiecie lubińskim	4,0%	3,9%	3,7%
stopa bezrobocia w województwie dolnośląskim	4,9%	4,5%	4,4%
stopa bezrobocia w kraju	5,4%	5,2%	5,1%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Lubinie.

W latach 2021-2023 powiat lubiński charakteryzował się niższą w stosunku do województwa dolnośląskiego i w stosunku do kraju stopą bezrobocia. Zarówno w powiecie, województwie, jak i w kraju poziom bezrobocia sukcesywnie malał w trakcie rozpatrywanego okresu.

W okresie od kwietnia 2023 r. do czerwca 2023 r. na terenie gminy realizowane były prace społecznie użyteczne dla 10 bezrobotnych uczestników. Wyplacono świadczenia na łączną kwotę 21 403,00 zł, z czego Powiatowy Urząd Pracy w Lubinie zrefundował 7 176,30 zł, a środkami własnymi zapłacono 14 226,70 zł. Łącznie wypracowanych zostało 1 259 godzin.

2.2.5 PRZESTĘPCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NARZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W GMINIE

Według danych udostępnionych na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przez Komendę Powiatową Policji w Lubinie, na terenie gminy Lubin w 2022 r. stwierdzono ogółem 400 przestępstw, a w 2023 r. 253 przestępstwa. W analizowanym okresie odnotowano 5 przestępstw popełnionych przez osoby nieletnie w 2022 r. Do najczęściej popełnianych przestępstw w 2023 r. należały: przestępstwa przeciwko mieniu (113 przypadków, o 137 mniej w porównaniu z 2022 r.), przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (59 przypadków, o 25 mniej w porównaniu z 2022 r.), przeciwko wolności (23 przypadki, o 9 więcej w porównaniu z 2022 r.), z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (22 przypadki, o 14 więcej w porównaniu z 2022 r.), przeciwko wiarygodności dokumentów (12 przypadków, o 4 więcej w porównaniu z 2022 r.), przeciwko wolności seksualnej i obyczajności (12 przypadków, o 2 mniej w porównaniu z 2022 r.), przeciwko rodzinie i opiece (9 przypadków, o 8 więcej w porównaniu z 2022 r.) oraz przeciwko życiu i zdrowiu (3 przypadki, o 2 mniej w porównaniu z 2022 r.). Dane szczegółowe dotyczące przestępstw w rozbiciu na poszczególne kategorie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2022-2023

zakres danych	liczba przestępstw	
	2022	2023
stwierdzono ogółem przestępstw:	400	253
w tym popełnionych przez nieletnich:	5	0
w tym wg poszczególnych kategorii		
przeciwko życiu i zdrowiu	5	3
przeciwko wolności	14	23
przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	84	59
przeciwko mieniu	250	113
przeciwko rodzinie i opiece	17	9
przeciwko wiarygodności dokumentów	8	12
przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	14	12
z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	8	22

Dane Komendy Powiatowej Policji w Lubinie.

Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Lubinie przeprowadzali na terenie gminy interwencje domowe. W wyniku podejmowanych działań wprowadzane były procedury „Niebieskie Karty”. W rozpatrywanym okresie ich liczba ulegała wahaniom, osiągając najwyższy poziom w 2023 r. – 45. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy w latach 2021-2023

rok	liczba złożonych do ZI procedur „Niebieskie Karty”	w tym liczba NK sporządzonych przez Policję
2021	43	36
2022	41	36
2023	45	38

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego i Komendy Powiatowej Policji w Lubinie.

Pozyskane informacje z II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich Sądu Rejonowego w Lubinie pozwalają na zapoznanie się z prowadzonymi w latach 2021-2023 r. wobec mieszkańców gminy Lubin nadzorami kuratorskimi. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Nadzory prowadzone w gminie w latach 2021-2023

2021		2022		2023	
ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób	ogólna liczba spraw	ogólna liczba osób
378	1 178	396	1 242	403	1 256
w tym spraw					
w których rodzic został pozbawiony władzy rodzicielskiej					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
35	43	53	69	34	48
w których została ograniczona władza rodzicielska					
liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób	liczba spraw	liczba osób
25	30	27	33	24	28
spraw nieletnich					
którzy dokonali czynu karalnego					
liczba spraw		liczba spraw		liczba spraw	
128		150		134	
prezentują przejawy demoralizacji					
liczba spraw		liczba spraw		liczba spraw	
110		144		151	

Dane Sądu Rejonowego w Lubinie.

2.3 ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO

Mieszkańcy gminy oprócz podmiotów działających lokalnie, mogą korzystać ze wsparcia instytucji ponadlokalnych, regionalnych i ogólnopolskich. Poniżej przedstawione zostały informacje o jednostkach wspierających rodziny i dzieci w gminie Lubin usytuowanych na terenie gminy oraz jednostkach udzielających wsparcia mieszkańcom gminy działających poza strukturami gminy.

2.3.1 JEDNOSTKI WSPARCIA Z TERENU GMINY

2.3.1.1 POMOC SPOŁECZNA RODZINIE I DZIECKU

Pomoc społeczną rodzinie i dziecku w gminie świadczy **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**. Jednostka ta realizuje zadania wynikające m.in. z takich aktów prawnych, jak: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej do realizacji swoich zadań zatrudniał 31 osób, w tym: kadra kierownicza – 2, pracownicy socjalni – 8, pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze – 9, pozostali pracownicy – 12. Z końcem 2023 r. wykształcenie wyższe kierunkowe posiadały 2 osoby z kadry kierowniczej oraz 8 pracowników socjalnych. Dodatkowo dyrektor GOPS-u i 2 pracownicy posiadali ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, a kolejnych 3 pracowników legitymowało się I stopniem specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego. W 2023 r. na jednego pracownika socjalnego przypadało 2 134 mieszkańców gminy oraz 49,5 rodzin objętych pracą socjalną. Wymóg określony w ustawie o pomocy społecznej, która nakłada obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników, lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, był spełniony.

Poniższe tabele prezentują dane dotyczące środków finansowych, które Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował na świadczenia z pomocy społecznej w gminie oraz dane liczbowe dotyczące beneficjentów objętych przez GOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2021-2023.

Tabela 12. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na świadczenia z pomocy społecznej mieszkańcom gminy w latach 2021-2023

wielkość wydatków (w zł)	2021	2022	2023
ogółem	549 209	501 891	830 413

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

Wartość środków przeznaczanych w gminie na pomoc społeczną w latach 2021-2023 ulegała wahaniom, najwyższy poziom osiągając w 2023 r.

Tabela 13. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	166	177	153
liczba rodzin	141	154	127
liczba osób w rodzinach	243	267	217
udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	1,48%	1,60%	1,27%

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2021-2023 ulegała wahaniom. Analogicznie wahał się udział beneficjentów systemu pomocy społecznej w ogóle ludności gminy. Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnych tabelach informacje na temat struktury wiekowej i aktywności zawodowej odbiorców oraz powodów przyznania pomocy społecznej w 2022 r.

Tabela 14. Struktura demograficzna beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2023 r.

grupa wiekowa	liczba osób
0-17 lat	264
18-25 lat	70
26-35 lat	103
36-45 lat	168
46-55 lat	155
56-65 lat	151
66 lat i więcej	174
razem	1 085

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

Tabela 15. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2023 r.

rodzaj aktywności zawodowej	liczba osób powyżej 18 lat, którym przyznano pomoc według decyzji administracyjnych
pracuje	16
pracuje dorywczo	14
nie pracuje	73
studiuje	1
uczy się	4
na rencie	22
na emeryturze	35
na zasiłku dla bezrobotnych	3
bezrobotny bez prawa do zasiłku	15

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez GOPS pomocą społeczną w 2023 r. wykazała, że największe grupy stanowiły dzieci i młodzież do lat 17. Jeśli zaś chodzi o aktywność zawodową dorosłych odbiorców pomocy społecznej, to najliczniejszą grupę stanowiły osoby niepracujące.

Tabela 16. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2023

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
ubóstwo	85	97	96	149	163	157
sieroctwo	1	0	1	1	0	1
bezdomność	6	8	10	6	8	10
potrzeba ochrony macierzyństwa	2	1	2	9	9	9
bezrobocie	27	24	35	53	45	69
niepełnosprawność	71	69	72	87	97	84
długotrwała lub ciężka choroba	67	55	65	96	78	85
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	26	20	15	84	63	47
w tym rodziny niepełne	18	12	12	57	39	28
w tym rodziny wielodzietne	4	2	2	21	14	10
przemoc domowa	4	1	0	12	3	0
alkoholizm	31	28	18	45	43	27
narkomania	2	4	2	2	7	2
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	1	0	0	2
zdarzenie losowe	0	6	2	0	11	6
sytuacja kryzysowa	2	3	4	5	7	10

W latach 2021-2023 najczęstszymi przyczynami przyznawania pomocy społecznej w gminie były ubóstwo, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia z tych powodów ulegała wahaniom na przestrzeni rozpatrywanego okresu. Kolejnymi przyczynami udzielania pomocy były wahające się pod względem liczby rodzin bezrobocie, a także malejący pod względem liczby rodzin alkoholizm oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Ponadto należy dodać, że istotnymi przyczynami udzielenia mieszkańcom gminy wsparcia z pomocy społecznej były: bezdomność, sytuacja kryzysowa, zdarzenie losowe i narkomania. Dane dotyczące form wsparcia udzielonego mieszkańcom gminy w latach 2021-2023 przedstawia kolejna tabela.

Tabela 17. Rodzaje wsparcia udzielanego przez GOPS w latach 2021-2023

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
świadczenia pieniężne	106	87	99	106	85	96	182	145	163
świadczenia niepieniężne	8 5	94	65	74	79	57	155	127	112
praca socjalna	X	X	X	613	656	396	1 232	1 335	907
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	122	68	248	309	193	496
schronienie	3	4	8	3	4	8	3	4	8
usługi opiekuńcze	2 5	23	26	25	23	26	27	24	28
specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

W latach 2021-2023 najważniejszą formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy była praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej. Liczba osób w rodzinach, które skorzystały z tej formy wsparcia, ulegała wahaniom w trakcie rozpatrywanego okresu. Ważną formę wsparcia udzielonego mieszkańcom stanowiło poradnictwo specjalistyczne, a także pomoc finansowa, świadczona głównie w postaci zasiłków. W obu przypadkach liczba osób w rodzinach, którym w latach 2021-2023 przyznano świadczenia, ulegała wahaniom. Znaczącą formę wsparcia beneficjentów stanowiły świadczenia niepieniężne, głównie w postaci pomocy żywnościowej i posiłków. Liczba osób w rodzinach, którym przyznano ten rodzaj wsparcia, także się wahała. W nieco mniejszym zakresie mieszkańcom przyznawano wsparcie w postaci usług opiekuńczych. W ramach swojej działalności GOPS

świadczył także pomoc w formie udzielania schronienia.

Osoby niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, dla których pomoc w postaci usług opiekuńczych okazywała się niewystarczająca dla zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych, z uwagi na konieczność zapewnienia im całodobowej opieki (z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności), były kierowane przez GOPS do domów pomocy społecznej. Dane dotyczące liczby skierowań do DPS-ów, liczby osób w nich przebywających oraz kosztów ponoszonych przez gminę z tytułu ich pobytu w DPS-ie przedstawiają kolejne tabele.

Tabela 18. Skierowania, pobyt i koszty pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób z gminy skierowanych do DPS-u	2	5	2
liczba osób z gminy przebywających w DPS-ie	19	24	22

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

Tabela 19. Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pobytu mieszkańców w DPS-ie (w zł) w latach 2021-2023

2021	2022	2023
576 830,00	714 123,00	984 116,00

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

Istotnym narzędziem pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. W 2021 r. zawarto i realizowano 27 takich kontraktów, w 2022 r. – 35, zaś w 2023 r. liczba kontraktów zwiększyła się do 37 w roku. Z pomocy w postaci ciepłego posiłku przyznawanego w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 skorzystało w 2021 r. 29 dzieci i 73 osoby dorosłe, w 2022 r. 34 dzieci i 47 osób dorosłych, a w 2023 r. 27 dzieci i 59 osób dorosłych.

W ramach **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa**, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) – Ośrodek realizuje pomoc w zakresie dystrybucji bezpłatnych produktów żywnościowych. Od 1 listopada 2021 r. rozpoczęła się realizacja kolejnej edycji Programu – Podprogram Plus, który trwał do czerwca 2023 r. Pomoc udzielana była w postaci artykułów spożywczych o przedłużonej trwałości, które były przekazywane bezpłatnie osobom najbardziej potrzebującym. W 2023 r. z tej formy wsparcia skorzystało 150 mieszkańców gminy Lubin.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej realizują również inne zadania pozaustawowe w ramach współpracy z instytucjami, jednostkami organizacyjnymi i organizacjami pozarządowymi. W ścisłej współpracy z pracownikami Urzędu Gminy oraz w porozumieniu z sołtysami wsi pracownicy socjalni typują osoby do otrzymania pomocy w postaci drewna opałowego. W 2023 r. z takiej pomocy skorzystało 28 rodzin.

GOPS w Lubinie przyznawał także stypendia i zasiłki szkolne. W 2023 r. przyznano uczniom z terenu

gminy pomoc materialną o charakterze socjalnym na kwotę 18 922,40 zł.

W ramach zadań wynikających z programów promujących rodzinę, wspierano rodziny i dzieci, m.in. wydano 39 wyprawek szkolnych na kwotę 10 217,28 zł; 61 dzieci otrzymało wsparcie w formie pokrycia kosztów obiadów z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; wytypowano 19 dzieci na kolonie w Dąbkach nad morzem (finansowanie z GKRPA); wytypowano 19 dzieci na zimowisko w Wiśle (finansowanie z GKRPA); wytypowano 6 dzieci na kolonie w Radkowie (finansowanie z systemu Oświaty).

Ponadto prowadzono działania służące wdrażaniu programu wspierania rodziny: m.in. zajęcia integracyjne, edukacyjne, terapeutyczne, promowanie zdrowego stylu życia, pedagogizacja dla rodzin z problemem niepełnosprawności.

W analizowanym okresie GOPS w Lubinie podejmował także wiele działań na rzecz społeczności lokalnej, szczególnie osób starszych i osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin, m.in.:

- „Korpus Wsparcia Seniorów”, który ma na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy ze względu na stan zdrowia. Moduł I programu to zapewnienie usługi wsparcia społecznego oraz wsparcia w czynnościach dnia codziennego seniorom, takich jak pomoc w dostarczaniu produktów żywnościowych i art. pierwszej potrzeby, pomoc w umawianiu wizyt lekarskich, wsparcie w załatwianiu spraw urzędowych itp. Całkowity koszt Modułu I to kwota 53 688,79 zł, z tego kwota 42 750,22 zł pochodziła z dotacji celowej. Moduł II to poprawa bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych poprzez dostęp do tzw. „Opieki na odległość” – Opaska bezpieczeństwa. Całkowity koszt Modułu II to kwota 27 814,56 zł, z tego kwota 17 335,00 zł pochodziła z dotacji celowej. Łącznie na program „Korpus Wsparcia Seniorów” w 2023 r. wydatkowano 81 503,35 zł.
- ogólnopolski program „Opieka 75+”, którego celem jest zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych. Strategicznym celem programu jest zwiększenie liczby godzin powyższych usług dla osób samotnych w wieku 75 lat i więcej z możliwością dofinansowania gminy w tym zakresie. W 2023 r. dotacja zadania wyniosła 49 064 zł.

Ośrodek udzielał również pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa. W 2023 r. z pomocy skorzystały 24 rodziny (54 osoby w rodzinach). Zrealizowano następujące formy pomocy:

- zasiłki okresowe dla 3 rodzin – 6 świadczeń – na kwotę 2 455,32 zł,
- zasiłek stały dla 1 osoby – na kwotę 2 360,45 zł,
- realizacja pokrycia kosztów posiłków na łączną kwotę 3 130,00 zł – z programu skorzystało 21 dzieci z 7 rodzin.

Środki finansowe na realizację zadań pochodziły z Funduszu Pomocy. Dodatkową formą pomocy było pokrycie kosztów obiadów dla 15 dzieci uchodźców z Ukrainy.

Środki finansowe w łącznej kwocie 8 571,50 zł przekazała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Z jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę skorzystało 7 osób z Ukrainy. Wyplacono świadczenia na łączną kwotę 2 100,00 zł, koszty obsługi zadania 42,00 zł,
- Zasiłki rodzinne, zasiłki pielęgnacyjne oraz świadczenia opiekuńcze – wyplacono 269 świadczeń dla 28 osób na łączną kwotę 76 590,75 zł, na obsługę zadania wydano 2 330,25 zł,
- Osobom, które zapewniły zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, zostały przyznane świadczenia pieniężne. Na realizację zadania wydano łącznie 256 920,00 zł, koszty obsługi zadania wyniosły 3 616,00 zł.

Wskazane rodziny objęte były pomocą rzeczową i pracą socjalną, m.in. w formie:

- pomocy w wypełnieniu wniosków o wypłatę świadczeń,
- kierowania do odpowiednich instytucji, tj. ZUS, PCPR, SR,
- odwiedzin w miejscu pobytu,
- przekazywania odzieży, żywności, środków higienicznych, artykułów pierwszej potrzeby.

Pracownicy Ośrodka realizowali również inne zadania pozaustawowe, m.in. wykonywali procedury związane z wydawaniem zaświadczeń do Programu „Czyste powietrze”, który daje możliwość uboższej części społeczeństwa ubiegania się o dodatkowe środki finansowe.

W 2023 r. GOPS wypłacał gospodarstwom domowym spełniającym określone w ustawie warunki dodatek węglowy – jednorazowe świadczenie w wysokości 3 000 zł. Przyznano 216 świadczeń na kwotę 648 000,00 zł. Na podstawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, która wprowadziła dofinansowanie na inne niż węglowe źródła ogrzewania, GOPS wypłacał dodatki dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła. W 2023 r. wyplacono świadczenia w wysokości 299 500,00 zł. Na podstawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej GOPS wypłacał dodatek elektryczny, który był jednorazowym świadczeniem finansowym mającym na celu wsparcie potrzeb grzewczych odbiorców w 2023 r., dla których głównym źródłem ogrzewania jest energia elektryczna. Łącznie wyplacono 152 świadczenia na kwotę 184 500,00 zł.

W 2023 r. GOPS refundował gospodarstwom domowym, które wykorzystują do ogrzewania paliwa gazowe i spełniają określone w ustawie kryterium dochodowe, poniesione koszty podatku VAT. Z tej formy pomocy skorzystało 12 odbiorców gazu, a kwota wypłaconych refundacji wyniosła w sumie 4 280,23 zł.

2.3.1.2 PIECZA ZASTĘPCZA, ASYSTENTURA RODZINY, ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”, ŚWIADCZENIA RODZINNE I ALIMENTACYJNE

W latach 2021-2023 liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, za które gmina ponosiła

odpłatność, rosła. Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pieczy zastępczej w analizowanym okresie także się zwiększały. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 20. Piecza zastępcza w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba dzieci w pieczy zastępczej, za które gmina ponosiła odpłatność	23	27	31
koszty ponoszone przez gminę z tytułu pieczy zastępczej (w zł)	114 997	183 541	220 012
liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie gminy	–	–	–
wielkość wydatkowanych środków na potrzeby rodzin zastępczych (w zł), w których przebywają dzieci z gminy	–	–	–

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

W latach 2021-2023 opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej objęte były odpowiednio: 613, 656 i 394 rodziny. Dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 21. Rodziny objęte opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba rodzin objętych opieką ośrodka	613	656	394
w tym nowych w danym roku rodzin objętych opieką ośrodka	76	67	53
liczba rodzin z dziećmi objętych opieką ośrodka	160	165	166
w tym nowych w danym roku rodzin z dziećmi objętych opieką ośrodka	34	26	25
liczba rodzin z dziećmi, w których zidentyfikowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	26	20	27
w tym nowych w danym roku rodzin z dziećmi, w których zidentyfikowano trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	9	6	9

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie

W 2023 r. pracownicy GOPS-u na bieżąco monitorowali sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Edukowano w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, prowadzono pracę socjalną, udzielano wskazówek, informacji i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, uzyskania poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mogą – zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – otrzymać wsparcie od gminy w postaci asystenta rodziny. Wsparcie asystenta rodziny kierowane jest w szczególności do:

- rodzin, których dzieci przebywają obecnie w pieczy zastępczej, natomiast istnieje szansa ich powrotu do rodziny biologicznej;
- rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej;
- rodzin, u których występują okresowe trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Aby wypełniać należycie zadania nałożone ustawą, asystent rodziny powinien zaopatrzyć się we wzory (formularze) dokumentów określone przez podmiot zatrudniający asystenta, służące dokumentowaniu pracy z rodziną i podejmowanych przez niego działań. Asystent powinien mieć dostęp do dokumentów dotyczących dziecka i rodziny objętej asystą na temat: sytuacji prawnej dziecka i rodziców, rozwoju psychofizycznego dziecka; niepełnosprawności; zdiagnozowanych schorzeń; innych informacji ważnych dla pracy z dzieckiem i rodziną. W posiadaniu asystenta powinien być raport zawierający opis i rezultaty działań prowadzonych na rzecz rodziny przed wejściem asystenta wraz z wykazem osób/instytucji prowadzących te działania. Asystent musi wiedzieć, kto, w jakim zakresie i z jakim skutkiem podejmował działania na rzecz rodziny po to, aby ich nie powielać, lecz wypełniać te sfery, w których występują wyraźne trudności, zaniedbania i deficyty oraz te, w których działania nie były w ogóle podejmowane.

Asystent rodziny powinien mieć warunki do własnego rozwoju, sprawdzenia i wzmacniania swoich kompetencji oraz poszerzania wiedzy. Niezależnie bowiem od formy zatrudnienia, asystent rodziny jest pracownikiem jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, jednostki gminnej lub jednostki pracującej na zlecenie gminy. Ma więc takie same prawa i obowiązki, jak pozostali pracownicy oraz prawo do ochrony przewidzianej dla pracowników wykonujących zadania publiczne. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15. Praca asystenta nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie tej samej gminy. Nie może on też prowadzić postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę.

W 2023 r. z usług asystenta korzystało w gminie 21 rodzin, w których wychowywało się 33 dzieci.

Poniższa tabela zawiera dane dotyczące pracy asystentów rodziny w gminie.

Tabela 22. Asystentura rodziny w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba asystentów rodziny	3	2	2
liczba rodzin objętych wsparciem	20	20	21
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	32	34	33
przeciętny czas pracy z rodziną (miesiące)	11	9	11
koszty ponoszone w związku z zatrudnieniem asystentów rodziny (w zł)	94 134,00	105 686,00	90 276,00

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

W związku z wejściem w życie dnia 1 stycznia 2017 r. ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin

„**Za życiem**” do kręgu odbiorców usług asystenta rodziny doszły także kobiety w ciąży, ich rodziny oraz rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o zdiagnozowanym ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Pomoc tym osobom i rodzinom polega m.in. na koordynowaniu poradnictwa i wsparcia możliwego do uzyskania ze strony różnych instytucji.

Z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się na to dziecko jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. W rozpatrywanym okresie w gminie przyznano 3 takie świadczenia w 2021 r., 1 świadczenie w 2022 r. i ponownie 3 świadczenia w 2023 r.

W latach 2021-2023 tylko w 2021 r. funkcjonowała w gminie Lubin 1 rodzina wspierająca, która obejmowała wsparciem 1 rodzinę, pod opieką której pozostawało 3 dzieci. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Rodziny wspierające w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba rodzin wspierających	1	0	0
liczba rodzin objętych wsparciem	1	0	0
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem	3	0	0

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej GOPS przyznawał mieszkańcom świadczenia rodzinne. Poniższe tabele prezentują informacje o wartości, rodzajach i liczbie świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2021-2023.

Tabela 24. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	3 702 817	3 838 052	4 212 276
liczba rodzin, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne	618	666	591

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

Tabela 25. Rodzaj i liczba świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2021-2023

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń		
	2021	2022	2023
zasiłek rodzinny	395	442	276
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	9	9	4

dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	8	6	4
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowania dziecka	25	15	17
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	36	31	31
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	184	139	130
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	65	66	47
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	58	53	32
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	46	29	23
zasiłek pielęgnacyjny	436	456	504
świadczenie pielęgnacyjne	79	87	95
specjalny zasiłek opiekuńczy	8	4	5
zasiłek dla opiekuna	3	3	3
świadczenie rodzicielskie	53	55	34
razem	1 405	1 395	1 205

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

W latach 2021-2023 ogólna liczba wszystkich świadczeń rodzinnych przyznanych mieszkańcom gminy zmniejszała się z roku na rok. Najczęstszą formą wsparcia w tym zakresie był zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Liczba przyznanych tego typu świadczeń ulegała wahaniom. Istotne formy wsparcia stanowiły również dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, jak również zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne.

Ważną formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy przez GOPS były świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Ta pomoc finansowa świadczona jest zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Tabela 26. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	50	41	38
liczba przyznanych świadczeń	575	581	526
wartość wydatków na świadczenia (zł)	238 056	239 173	216 828

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

Wartość wydatków na realizację świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które w latach 2021-2023 GOPS w Lubinie wypłacał mieszkańcom gminy, ulegała wahaniom, podobnie wahała się liczba przyznanych świadczeń w trakcie rozpatrywanego okresu.

Na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci wypłacane są również świadczenia wychowawcze. Ich celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. W ramach koordynacji Programu „Rodzina 500+” w 2023 r. wydano 8 rozstrzygnięć i wypłacono świadczenia w łącznej wysokości 31 000,00 zł. Koszty obsługi zadania to 2 000,00zł. Łącznie na realizację Programu wydatkowano 33 000,00 zł. Program „Rodzina 500+” od czerwca 2022 r. realizowany jest przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

2.3.1.3 KARTA DUŻEJ RODZINY

W 2023 r. wydano w gminie 178 **Kart Dużej Rodziny**. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny (ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny) przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzice (rodzic lub małżonek rodzica) mają lub mieli łącznie na utrzymaniu co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek. Prawo do posiadania Karty przysługuje odpowiednio dziecku: w wieku do 18. roku życia; w wieku do 25. roku życia w przypadku, gdy dziecko się uczy; bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba wydanych kart	185	160	178
liczba osób/rodzin korzystających ze wsparcia w ramach KDR	398	543	693
liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem w ramach KDR	823	917	1 014

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

2.3.1.4 STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Obowiązkiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie jest pomoc dzieciom i rodzicom, będącym w trudnej, kryzysowej sytuacji. Każde dziecko ma prawo wychowywać się w swojej rodzinie pochodzenia, a w przypadku rozstania rodziców ma prawo do kontaktu ze swoją mamą, tatą i innymi członkami swojej rodziny, chyba że Sąd rodzinny postanowi inaczej.

Sprawca każdego aktu przemocy emocjonalnej lub fizycznej wobec dziecka powinien być pociągnięty do odpowiedzialności.

Wszystkie osoby zatrudnione w GOPS-ie Lubin zostały poinformowane i zapoznały się ze standardami oraz procedurą, jaką należy uruchomić w przypadku zaobserwowania lub zgłoszenia przemocy wobec małoletnich.

Na podstawie §7 Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie ((wprowadzonego

uchwałą Rady Gminy Nr LX/429/2018 z dnia 8 maja 2018 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 2657)) oraz art. 22b i art. 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r., poz. 560) wprowadzono do stosowania z dniem 24 lipca 2024 r. „Standardy Ochrony Małoletnich” (Zarządzeniem Nr 11/2024 Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie), których naczelnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim, dbałość o ich dobro, uwzględnienie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

2.3.1.5 GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Pomoc osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej świadczy **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**. Kolejne tabele przedstawiają dane dotyczące liczby członków GKRPA, opłat z zezwoleń na sprzedaż alkoholu, a także środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej w gminie w latach 2021-2023.

Tabela 28. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób zaangażowanych w prace GKRPA	5	5	5

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela 29. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2021-2023

rodzaj	wartość w zł		
	2021	2022	2023
opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu	250 618,53	278 124,91	300 956,42

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela 30. Środki finansowe (w zł) przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej w rodzinie w gminie w latach 2021-2023

przeznaczenie	wielkość wydatków (w zł)		
	2021	2022	2023
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	225 655,59	333 489,35	387 234,30
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów narkomanii	19 864,26	4 500,00	5 560,60
na przeciwdziałanie przemocy domowej	3 260,00	2 999,00	3 584,00
razem	248 779,85	340 988,35	396 378,90

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W latach 2021-2023 środki przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy zwiększały się. W ramach podejmowanych działań GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu oraz występowała do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Dane w tym zakresie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 31. Działalność GKRPA w latach 2021-2023 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu	23	16	19
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	11	22	10

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W latach 2021-2023 liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu, wahała się i wyniosła odpowiednio: 23, 16 i 19 osób. W analizowanym okresie Komisja wystąpiła z wnioskiem do sądu o podjęcie obowiązkowego leczenia odwykowego wobec 11 osób w 2021 r, wobec 22 osób w 2022 r. i wobec 10 osób w 2023 r.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, jak również Programu Wspierania Rodziny w placówkach oświatowych realizowane były przedsięwzięcia profilaktyczne i dydaktyczne w formie ogólnopolskich kampanii i programów, pogadanek tematycznych i spotkań ze specjalistami, konkursów oraz projektów promujących zdrowy styl życia, a także pozalekcyjnych zajęć sportowych, kulturalnych, wycieczek, akcji społecznych i integracyjnych. Wykorzystano materiały edukacyjno-informacyjne.

Jeśli chodzi o działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w analizowanym okresie, to GKRPA kontaktowała się z 5 osobami dotkniętymi tym problemem w 2021 r., z 15 osobami w 2022 r. i ponownie z 15 osobami w 2023 r., nie składała natomiast zawiadomień do prokuratury o przestępstwie przeciwko sprawcom przemocy domowej. Dane w tym zakresie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 32. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2021-2023 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy domowej

zakres danych	2020	2021	2022
liczba osób dotkniętych przemocą domową, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	5	15	15
liczba osób stosujących przemoc domową, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o przestępstwie	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2.3.1.6 RODZINOM DOTKNIĘTYM PROBLEMAMI UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY

Istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy domowej w gminie pełni **Zespół Interdyscyplinarny**. Celem jego działania jest koordynowanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego – w obszarze gminy.

W ujawnionych przypadkach stosowania przemocy domowej lub uzasadnionego podejrzenia, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy, wdrażana i prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty”. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych przez przedstawicieli GOPS-u, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, GKRPA i organizacji pozarządowych, a wszystkie te działania koordynuje Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2023 r. członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wszczęli wśród rodzin z gminy 45 procedur „Niebieskie Karty”. W związku z podjętymi działaniami członków grupy roboczej, a następnie grup diagnostyczno-pomocowych i przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego – „Niebieskie Karty” zamknięto w 46 rodzinach. Szczegółowe dane na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2021-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 33. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	10	9	9
liczba spotkań ZI w ciągu roku	4	4	5
liczba spotkań grup roboczych	138	150	147
liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych	X	X	10
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	43	41	45
w tym sporządzone przez Policję	36	36	38
w tym sporządzonych przez pracowników socjalnych	6	4	6
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	42	39	46
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	28	28	25
liczba spraw sądowych	12	8	6
w tym zakończonych wyrokiem	6	3	3
w tym zakończonych wyrokiem skazującym na osadzenie w zakładzie karnym	4	1	1
w tym zakończonych wyrokiem w zawieszeniu	1	1	1
umorzonych	1	3	1

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Lubin.

Tabela 34. Działania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową w gminie w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba osób stosujących przemoc domową oraz osób przejawiających zachowania agresywne z terenu gminy objętych działaniami korekcyjno-edukacyjnymi	2	1	1

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Lubin.

Wobec osób stosujących przemoc domową w gminie Lubin były podejmowane działania korekcyjno-edukacyjne. W poszczególnych latach objętych analizą podjęto takie działania wobec 2 osób w 2021 r., wobec 1 osoby w 2022 r. i także wobec 1 osoby w 2023 r.

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej pomoc świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcia z powodu alkoholizmu udzielono 31 rodzinom (45 osobom w rodzinach) w 2021 r., 28 rodzinom (43 osobom w rodzinach) w 2022 r. i 18 rodzinom (27 osobom w rodzinach) w 2023 r., narkomania była przyczyną przyznania wsparcia 2 osobom w 2021 r., 4 rodzinom (7 osobom w rodzinach) w 2022 r. oraz 2 osobom w 2023 r., natomiast pomoc z powodu przemocy domowej przyznano 4 rodzinom (12 osobom w rodzinach) w 2021 r. i 1 rodzinie (3 osobom w rodzinie) w 2022 r.

Na terenie gminy Lubin jednostką wsparcia dla osób uzależnionych lub dotkniętych przemocą domową jest (obok GOPS-u, GKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego) Punkt Konsultacyjno-Diagnostyczny działający przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Urzędzie Gminy Lubin. Punkt świadczy bezpłatną pomoc osobom z terenu gminy chcącym poradzić sobie z problemem uzależnienia, członkom ich rodzin oraz osobom doświadczającym przemocy domowej. Punkt oferuje pomoc i wsparcie w formie porad i konsultacji indywidualnych, a także grup wsparcia, szczególnie dotyczących problemów uzależnienia od alkoholu, innych form uzależnienia, współuzależnienia, konfliktów i przemocy domowej. W Punkcie uzyskać można informacje o możliwościach podjęcia terapii przez osoby uzależnione i członków ich rodzin.

Dzieci i młodzież mają zapewnioną opiekę w 5 świetlicach z programem socjoterapeutycznym prowadzonych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Ponadto mieszkańcy gminy mogą korzystać ze wsparcia organizacji pozarządowych działających w gminie na rzecz rodziny i dziecka oraz w obszarze profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom (Chrześcijańskie Stowarzyszenie Zielona Oliwka, Stowarzyszenie Pomocy Słowianom Zachodnim).

Pomoc i wsparcie świadczą także placówki poza gminą, są to m.in.: Poradnia Leczenia Uzależnień (placówka ambulatoryjna – poradnia, oddział dzienny, gabinet, ośrodek) w Centrum Psychiatrii i Psychologii MariaMed w Lubinie.

2.3.1.7 EDUKACJA, KULTURA, SPORT I REKREACJA, SEKTOR POZARZĄDOWY, KOŚCIOŁY

Poniższe tabele przedstawiają informacje na temat żłobków, placówek wychowania przedszkolnego, placówek systemu oświaty, kultury i obiektów sportowo-rekreacyjnych funkcjonujących na terenie gminy.

Tabela 35. Opieka nad dziećmi do lat 3 w gminie w roku szkolnym 2024/2025

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci objętych opieką	liczba opiekunów
żłobek lub klub dziecięcy	2	66 miejsc	10
w tym prowadzone przez gminę	1	15 miejsc	3
w tym prowadzone przez inne podmioty	1	51 miejsc	7

Dane Urzędu Gminy Lubin.

Tabela 36. Placówki wychowania przedszkolnego działające w gminie (w roku szkolnym 2024/2025)

typ placówki	liczba	liczba dzieci	liczba nauczycieli (etatów)
placówki wychowania przedszkolnego	15	503	36
w tym przedszkola	2 (PRRA i „Biała Żyrafa” Osiek	232+6 2	28
w tym oddziały przedszkolne w szkołach	8	133	8
w tym punkty przedszkolne	5	76	5

Dane Urzędu Gminy Lubin.

Tabela 37. Placówki oświatowe działające w gminie (w roku szkolnym 2024/2025)

typ placówki	liczba	liczba uczniów	liczba nauczycieli (etatów)
szkoła podstawowa	6	970	95
szkoła ponadpodstawowa	–	–	–

Dane Urzędu Gminy Lubin.

Tabela 38. Placówki wsparcia dziennego na terenie gminy w 2023 r.

typ placówki	liczba	liczba uczniów
organizująca zajęcia socjoterapeutyczne	5	125

Dane Urzędu Gminy Lubin.

Tabela 39. Placówki kultury w gminie w 2023 r.

typ placówki	liczba
ośrodki kultury	1
biblioteki i filie	1 główna 5 filii 1 punkt biblioteczny
światlice	28

Dane Urzędu Gminy Lubin.

Tabela 40. Obiekty sportowo-rekreacyjne i kluby sportowe w gminie w 2023 r.

rodzaj podmiotu	liczba
obiekty sportowo-rekreacyjne	8
kluby sportowe (łącznie z uczniowskimi)	10
w tym uczniowskie kluby sportowe	1

Dane Urzędu Gminy Lubin.

Tabela 41. Wykaz obiektów rekreacyjno-sportowych i klubów sportowych na terenie gminy w 2023 r.

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu
1.	Obiekt sportowy im. M. Łodzińskiego w Księginicach	Księginice
2.	Obiekt sportowy w Miłoradzicach	Miłoradzice 74c, 59-323 Miłoradzice
3.	Obiekt sportowy w Kłopotowie	Kłopotów
4.	Obiekt sportowy w Niemstowie	Niemstów
5.	Obiekt sportowy w Raszówce	Raszówka ul. Sportowa, 59-307 Raszówka
6.	Obiekt sportowy w Oborze	Obora, ul. Bursztynowa, 59-335 Obora
7.	Obiekt sportowy w Szklarach Górnych	Szklary Górne
8.	Obiekt sportowy w Siedlcach	Siedlce, ul. Parkowa 6

Dane Urzędu Gminy Lubin.

Poniższa tabela przedstawia pełen wykaz podmiotów wspierających rodziny i dzieci z gminy działających na jej terenie.

Tabela 42. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy działające na jej terenie

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu
1.	Urząd Gminy Lubin	ul. Księcia Ludwika I 3, 59-300 Lubin
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
3.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	
4.	Zespół Interdyscyplinarny Gminy Lubin	
5.	Klub Dziecięcy	Krzeczyn Wielki, ul. Brzozowa 1, 59-311 Lubin
6.	Żłobek Niepubliczny „Biała Żyrafa”	Osiek, ul. św. Katarzyny 30A, 59-300 Lubin
7.	Przedszkole Niepubliczne „Biała Żyrafa”	
8.	Przedszkole im. Jana Pawła II w Raszówce	ul. Kolejowa 2, 59-307 Raszkówka
	Przedszkole im. Jana Pawła II w Raszówce Oddział Zamiejskowy w Lubinie	ul. Orla 32, 59-300 Lubin
9.	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Niemstowie: Szkoła Podstawowa, Oddziały Przedszkolne, Punkt Przedszkolny w Niemstowie	Niemstów 68, 59-323 Miłoradzice
	Punkt Przedszkolny w Miłoradzicach	Miłoradzice 46, 59-323 Miłoradzice
10.	Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Niemstowie – Szkoła Filialna w Osieku Szkoła Podstawowa	Osiek, ul. św. Katarzyny 75, 59-300 Lubin
	Oddziały Przedszkolne	Osiek, ul. św. Katarzyny 75A, 59-300 Lubin
	Punkt Przedszkolny w Osieku	
11.	Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Raszówce: Szkoła Podstawowa	ul. 1 Maja 10, 59-307 Raszkówka
	Punkt Przedszkolny w Wiercieniu	Wiercień 37, 59-307 Wiercień
12.	Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Szklarach Górnych: Szkoła Podstawowa, Oddział Przedszkolny,	Szklary Górne 48, 59-335 Lubin
	Oddział Przedszkolny, Punkt Przedszkolny w Szklarach Górnych	Szklary Górne 25, 59-335 Lubin
13.	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Krzeczynie Wielkim: Szkoła Podstawowa, Oddział Przedszkolny, Punkt Przedszkolny Nr 2 w Krzeczynie Wielkim	Krzeczyn Wielki 9, 59-311 Lubin
14.	Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Siedlcach: Szkoła Podstawowa, Oddziały Przedszkolne	Siedlce 29, 59-300 Lubin
	Punkt Przedszkolny w Księginicach	Księginice 31, 59-300 Lubin
	Punkt Przedszkolny w Składowicach	Składowice 5A, 59-300 Lubin
15.	Ośrodek Zdrowia w Raszówce	ul. 1 Maja 12, 59-307 Raszkówka

16.	Ośrodek Zdrowia w Szklarach Górnych	Szklary Górne 50, 59-335 Lubin
17.	Ośrodek Zdrowia w Siedlcach	Siedlce 36, 59-300 Lubin
18.	Punkt Lekarski w Miłoradzie	Miłoradzie 66, 59-323 Miłoradzie
19.	Ośrodek Kultury Gminy Lubin	ul. Księcia Ludwika I 3, 59-300 Lubin
20.	Gminna Biblioteka Publiczna w Raszówce	ul. Kolejowa 2A, 59-307 Raszówka
21.	Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Raszówce – Miłoradzie	Miłoradzie 46, 59-323 Miłoradzie
22.	Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Raszówce – Niemstów	Niemstów 78, 59-300 Lubin
23.	Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Raszówce – Chrótnik	Chrótnik 2A, 59-300 Lubin
24.	Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Raszówce – Księginice	Księginice 14, 59-300 Lubin
25.	Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Raszówce – Obora	Obora, ul. Tulipanowa 2, 59-335 Lubin
26.	Punkt Biblioteczny w Zimnej Wodzie (pawilon klubowo-sportowy)	Zimna Woda 45C, 59-323 Miłoradzie
27.	Świetlice z programem socjoterapeutycznym prowadzone w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii	Szkoły Podstawowe: Krzczyn Wielki, Siedlce, Szklary Górne, Niemstów, Raszówka
28.	Świetlice wiejskie	Krzczyn Wielki, Buczynka, Bukowna, Chrótnik, Czerniec, Gogołowice, Gola, Gorzeln, Gorzyca, Kłopotów, Krzczyn Mały, Księginice, Lisiec, Miłoradzie, Miłosna, Miroszowice, Niemstów, Obora, Osiek, Pieszków, Raszowa, Raszowa Mała, Raszówka, Siedlce, Składowice, Ustronie, Wiercień oraz pawilon klubowo-sportowy w Zimnej Wodzie
29.	Ochotnicza Straż Pożarna	Czerniec, Gorzyca, Krzczyn Wielki, Księginice, Niemstów, Raszówka, Szklary Górne, Raszowa, Zimna Woda
30.	Koła Gospodyń Wiejskich	Raszówka, Raszowa, Zimna Woda, Bukowna, Miłosna, Wiercień, Siedlce, Siedlce, Niemstów, Składowice, Chrótnik, Osiek, Gorzeln, Szklary Górne, Księginice, Krzczyn Wielki, Kłopotów, Gorzyca
31.	Ludowy Związek Sportowy Szkolnego Koła Sportowego w Raszówce	ul. M. Rataja 1, 59-307 Raszówka
32.	Uczniowski Klub Sportowy „Zielony Skoczek”	Ustronie 4, 59-300 Lubin
33.	Ludowy Klub Sportowy „Iskra” Księginice	Księginice 46A, 59-300 Lubin
34.	Ludowy Klub Sportowy „Unia” Miłoradzie	Miłoradzie 74C, 59-323 Miłoradzie
35.	Ludowy Klub Sportowy „Huzar” Raszówka	ul. Odzyskana 34, 59-307 Raszówka
36.	Klub Sportowy „Unia” Szklary Górne	Szklary Górne 23B, 59-335 Lubin
37.	Klub Sportowy „Kłopotów – Osiek”	Kłopotów 24B, 59-300 Lubin

38.	Sportowe Stowarzyszenie Klub Sportowy „Fortuna” Obora	ul. Kryształowa 3A, 59-335 Obora
39.	Ludowy Klub Sportowy „Victoria” Niemstów	Niemstów 99, 59-323 Miłoradzice
40.	Ludowy Klub Sportowy „Platan” Siedlce	Czerniec 5A, 59-300 Czerniec
41.	Chrześcijańskie Stowarzyszenie Zielona Oliwka	Pieszków 26E, 59-323 Miłoradzice
42.	Stowarzyszenie Pomocy Słowianom Zachodnim	ul. Lubińska 65, 59-335 Obora
43.	Stowarzyszenie Zwyczaj „Byki Obory”	Obora, ul. Szafirowa 10, 59-335 Lubin
44.	Stowarzyszenie Klub Szachowy „Junior”	ul. Kamienna 5, 59-300 Lubin
45.	Lubińskie Stowarzyszenie Sportowe Handball	Czerniec 2A, 59-300 Lubin
46.	Fundacja Sportowa „Mustang”	Niemstów 40, 59-323 Miłoradzice
47.	Stowarzyszenie „Pro Humanitatis” Szklary Górne	Szklary Górne 51C, 59-335 Lubin
48.	Stowarzyszenie „Kwiaty Obory”	Obora, ul. Chabrowa 5P, 59-335 Lubin
49.	Fundacja „Bezpiecznie”	Czerniec 2F, 59-300 Lubin
50.	Fundacja „Moc Sportu”	Szklary Górne 157, 59-335 Lubin

Dane Urzędu Gminy Lubin.

Zgodnie z art. 36 ust. 2 pkt n ustawy o pomocy społecznej, formą świadczenia niepieniężnego jest mieszkanie chronione, które jest formą pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu – jako zadanie obowiązkowe gminy. W 2023 r. w gminie Lubin funkcjonowały 2 mieszkania z miejscami dla 4 podopiecznych, w tym 1 mieszkanie treningowe z miejscem dla 1 osoby i 1 mieszkanie wspomagane z miejscami dla 3 osób. Dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 43. Mieszkania treningowe i wspomagane na terenie gminy w 2023 r.

rodzaj	liczba	liczba miejsc	liczba osób oczekujących na usługi
mieszkania treningowe i wspomagane ogółem	2	4	0
w tym treningowe	1	1	0
w tym wspomagane	1	3	0

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

W 2023 r. w gminie Lubin funkcjonowało 9 parafii Kościoła rzymskokatolickiego i 1 parafia Kościoła prawosławnego. Dane zawiera poniższa tabela.

Tabela 44. Parafie rzymskokatolickie i prawosławne na terenie gminy w 2020 r.

dekanat	nazwa parafii	adres
Lubin Zachód	Parafia pw. Św. Trójcy w Zimnej Wodzie	Zimna Woda 57, 59-323 Miłoradzice
Lubin Wschód	Parafia pw. Św. Trójcy w Miłoradzicach	Miłoradzice 42, 59-323 Miłoradzice
Lubin Zachód	Parafia pw. Św. Michała Archaniola w Siedlcach zs. w Czerńcu	Czerniec 22, 59-300 Czerniec
Chocianów	Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Brunowie	Brunów 56, 59-140 Brunów
Lubin Wschód	Parafia pw. Niepokalanego Serca N.M.P. w Raszówce	ul. 1 Maja 8a, 59-307 Raszówka
Lubin Wschód	Parafia pw. Chrystusa Króla w Osieku	ul. Św. Katarzyny 73a, 59-300 Osiek
Chocianów	Parafia pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Szklarach Górnych	Szklary Górne 40, 59-335 Szklary Górne
Lubin Zachód	Parafia pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Mlecznie	Mleczno 6, 59-305 Mleczno
Lubin Zachód	Parafia pw. Matki Bożej Bolesnej w Chrótniku	Chrótnik 86a, 59-311 Chrótnik
Lubin	Parafia Prawosławna pw. Zaśnięcia Przenajświętszej Bogarodzicy w Zimnej Wodzie	Zimna Woda 54, 59-323 Zimna Woda

Dane Urzędu Gminy Lubin.

Parafie z miejscowości Zimna Woda, Siedlce, Mleczno i Chrótnik należą do dekanatu Lubin Zachód, z miejscowości Miłoradzice, Raszówka i Osiek – do dekanatu Lubin Wschód, a parafie z miejscowości Brunów i Szklary Górne – do dekanatu Chocianów. Wszystkie te dekanaty wchodzą w skład diecezji legnickiej. Prawosławna cerkiew parafialna w Zimnej Wodzie należy do dekanatu Lubin diecezji wrocławsko-szczecińskiej Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego. Diecezjalny Referat Duszpasterstwa Rodzin Kurii Biskupiej Diecezji Legnickiej (ul. Jana Pawła II 1, 59-220 Legnica) zajmuje się wspieraniem rodzin, małżeństw i osób samotnych oraz rodzin w kryzysie.

Na poziomie diecezji działalność i współpracę parafialnych oraz rejonowych doradców życia rodzinnego koordynuje **Wydział Duszpasterstwa Rodzin Kurii Diecezjalnej**. Diecezjalnego Doradcę Życia Rodzinnego powołuje Biskup Diecezjalny na wniosek Diecezjalnego Duszpasterza Rodzin. Informacje dotyczące funkcjonowania Duszpasterstwa Rodzin Diecezji Legnickiej znajdują się na stronie drdl.diecezja.legnica.pl. Doradcy życia rodzinnego są osobami pierwszego kontaktu i mogą udzielić osobistego wsparcia, posiadają też wiedzę, gdzie można uzyskać profesjonalną pomoc w różnych sytuacjach tego wymagających.

Kompleksową pomocą rodzinie, małżeństwom i narzeczonym oraz osobom przeżywającym trudności, małżeństwom w kryzysie i rodzinom z trudnościami wychowawczymi służy funkcjonująca przy Wydziale Duszpasterstwa Rodzin w Legnicy Specjalistyczna Poradnia Rodzinna im. Jana Pawła II w Legnicy (ul. Jana Pawła II 1, wejście – ul. Kościuszki 4). Niesie pomoc każdemu, kto potrzebuje rozmowy, wsparcia i troskliwego podejścia oraz tym wszystkim, którzy chcą naprawić relację w związku, popracować nad relacjami w rodzinie, potrzebują pomocy w wychowaniu dzieci lub nie radzą sobie z samotnością. Pomaga także narzeczonym przygotować się do sakramentu małżeństwa, prowadząc trzy spotkania przed ślubem. Specjaliści (doradcy życia rodzinnego, psycholog, pedagog, psychoterapeuta, terapeuta ds. uzależnień, mediator sądowy, logopeda) profesjonalnie i anonimowo wysłuchują każdego. Prowadzone są również warsztaty i spotkania o różnej tematyce. Poradnia przyjmuje wszystkich, bez względu na wyznanie i światopogląd. Ratunek w kryzysie rodziny niosą także Specjalistyczna Poradnia Rodzinna im. Św. Joanny Beretta Molla w Lubinie oraz Centrum Formacji Rodziny im. Jana Pawła II, w których można skorzystać z bezpłatnej i anonimowej pomocy. Poradnie oferują spotkania z kompetentnymi specjalistami (m.in. terapeutą rodziny, terapeutą NEST, psychoterapeutą, terapeutą uzależnień i współuzależnień, doradcami rodzinnymi).

Celem działalności Duszpasterstwa Trzeźwości Diecezji Legnickiej jest podejmowanie, przy współpracy z duszpasterzami poszczególnych parafii, działań na rzecz: wychowania wiernych do trzeźwości, kształtowania nowych obyczajów, wyrobienia u wiernych odpowiedniej postawy wobec alkoholików, objęcia opieką duchową osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu. Duszpasterstwo ma na uwadze kontakt ze stowarzyszeniami i ruchami w zakresie problematyki trzeźwościowej. Duszpasterstwo organizuje m.in. spotkania modlitewne, rekolekcje i pielgrzymki trzeźwościowe oraz szkolenia wolontariuszy. Działalność Duszpasterstwa podejmowana jest w dwóch wymiarach: profilaktycznym i opieki duchowej nad uzależnionymi i współuzależnionymi od alkoholu.

W zakresie profilaktyki Duszpasterstwo służy pomocą w organizowaniu mszy św. w intencji trzeźwości z tematycznym kazaniem, świadectwem trzeźwego alkoholika, specjalnymi modlitwami, a po mszy św. z okazją do indywidualnych porad dotyczących uzależnienia od alkoholu. Te msze św. mają być też okazją do propagowania abstynencji okresowej czy też na całe życie jako istotny wkład w przewyżanie pijaństwa i alkoholizmu oraz wychowanie społeczeństwa do życia w trzeźwości, w organizowaniu w ramach rekolekcji szkolnych spotkań dla dzieci i młodzieży na temat uzależnienia od alkoholu (pogadanki, świadectwa, materiały z zakresu trzeźwości).

W ramach opieki duchowej nad uzależnionymi i współuzależnionymi od alkoholu Duszpasterstwo organizuje rekolekcje i dni skupienia, wspiera od strony duchowej działalność klubów abstynenta, ośrodków leczenia odwykowego (szczególnie w Psychiatrycznym Szpitalu w Bolesławcu i Szpitalu Lecznictwa Odwykowego w Czarnym Borze), stowarzyszeń działających w środowiskach trzeźwościowych i abstynenckich, w miarę możliwości roztacza też indywidualną opiekę duchową nad uzależnionymi i współuzależnionymi.

Pomoc dzieciom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych świadczy również Caritas

Diecezji Legnickiej, a w szczególności uruchomione przez Caritas teleporady z dziedziny psychiatrii czy Okno Życia w Ośrodku Edukacyjno-Opiekuńczym „Samarytanin”.

2.3.2 JEDNOSTKI WSPARCIA SPOZA GMINY

Mieszkańców gminy Lubin obejmują zasięgiem swego działania jednostki powiatowe. Poniższa tabela przedstawia dane o działalności **Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie** w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej.

Tabela 45. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	3	4	2
liczba dzieci z gminy adoptowanych	2	0	1
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	6	6	3
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	7	0	1
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	19	20	21
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	8	6	5
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	14	17	19
liczba usamodzielnionych dzieci z gminy	2	1	2
liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	1	3	0

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie.

Mieszkańcy gminy Lubin korzystali także ze wsparcia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Lubinie, wydającego orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (z uwzględnieniem orzeczonego stopnia niepełnosprawności). Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności mieszkańcom gminy Lubin.

Tabela 46. Orzeczenia o niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych dzieciom z gminy (do 16. roku życia)	46	31	92
liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności	359	382	459
w tym o znacznym stopniu niepełnosprawności	91	98	114
w tym o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	185	200	224
w tym o lekkim stopniu niepełnosprawności	83	84	121

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Lubinie.

Dane w zakresie pomocy udzielanej mieszkańcom gminy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z powodu niepełnosprawności przedstawia kolejna tabela.

Tabela 47. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2021-2023

zakres danych	2021	2022	2023
liczba rodzin	71	69	72
liczba osób łącznie w rodzinach	87	97	84

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

Pomoc dzieciom i młodzieży z terenu gminy oraz ich rodzicom świadczy także **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubinie**. W związku z tym, że Poradnia nie prowadzi odrębnych statystyk dotyczących poszczególnych gmin, podane dane za rok szkolny 2022/2023 odnoszą się do całego powiatu lubińskiego, który PPP obejmuje swym zasięgiem.

W roku szkolnym 2022/2023 PPP w Lubinie przeprowadziła:

- terapię rodzinną – 128 osób,
- terapię psychologiczną – 34 osoby,
- terapię Tomatis – 8 osób,
- terapię biofeedback – 19 osób.

Ponadto w roku szkolnym 2022/2023 PPP w Lubinie udzieliła wsparcia w ramach Warsztatów kompetencji wychowawczych „Szkoła dla Rodziców” 17 mieszkańcom gminy Lubin.

Poniższa tabela zawiera wykaz podmiotów spoza gminy, świadczących wsparcie ludności z terenu gminy Lubin.

Tabela 48. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy Lubin usytuowane poza gminą oraz liczba osób objętych wsparciem w 2023 r.

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu	kategoria klienta oraz liczba osób objętych wsparciem
1.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubinie	ul. Składowa 3, 59-300 Lubin	mieszkańcy gminy
2.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie		
3.	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	ul. Jana Kilińskiego 12b, 59-300 Lubin	551 osób
4.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubinie	ul. Aleja Komisji Edukacji Narodowej 6, 59-300 Lubin	diagnostyka dzieci – 6
			szkoła dla rodziców – 2

5.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Przyjaciół Dzieci	ul. Aleja Komisji Edukacji Narodowej 6, 59-300 Lubin	nauka dzieci – 2
6.	Powiatowy Urząd Pracy w Lubinie	ul. Jana Kilińskiego 12b, 59-300 Lubin	190 osób bezrobotnych
7.	Komenda Powiatowa Policji w Lubinie	ul. Traugutta 3, 59-300 Lubin	mieszkańcy gminy
8.	Sąd Rejonowy w Lubinie III Wydział Rodzinny i Nieletnich	ul. Wrocławska 3, 59-300 Lubin	mieszkańcy gminy
9.	I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych		
10.	II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich		
11.	Ośrodek Wsparcia Osób Dotkniętych Przystępstwem „Lepsze Jutro”	ul. Łokietka 7, 59-300 Lubin	4 rodziny
12.	Stowarzyszenie na rzecz Integracji i Rozwoju Społecznego „Grono”		
13.	Stowarzyszenie „Dać Nadzieję” Lubin	ul. Odrodzenia 30, 59-300 Lubin	2 dzieci
14.	Ośrodek Zdrowia Lubmed	ul. Armii Krajowej 35, 59-300 Lubin	3 dzieci
15.	Terapeutis Lubin	ul. Karkonoska 1, 59-300 Lubin	miejsce przydatne dziecku i rodzinie – 1 rodzina
16.	Centrum Logopedyczne Lubin	ul. Ścinawska 9, 59-300 Lubin	1 dziecko
17.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Neuropsychologii Dziecięcej	ul. A. Asnyka 49/1-2, 59-220 Legnica	2 dzieci
18.	MariaMed Centrum Psychiatrii i Psychologii Spółka z o.o.	ul. Wyszyńskiego 6, 59-300 Lubin	3 rodziców
19.	Psycholog mgr inż. Piotr Zając	ul. Orla 32, 59-300 Lubin	2 dzieci
20.	Specjalistyczna Poradnia Rodzinna im. św. Joanny Beretta Molla	ul. Orla 32, 59-300 Lubin	4 dzieci
21.	Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Lubinie	ul. Marii Konopnickiej 5, 59-300 Lubin	mieszkańcy gminy
22.	TEB-Edukacja	ul. Kopernika 16, 59-300 Lubin	1 dziecko
23.	Zespół Szkół Nr 1 w Lubinie	ul. Kościuszki 9, 59-300 Lubin	3 dzieci
24.	Przedszkole Miejskie nr 3	ul. Jana Kilińskiego 35, 59-300 Lubin	1 dziecko
25.	Przedszkole Miejskie nr 5	ul. Elizy Orzeszkowej 11, 59-300 Lubin	1 dziecko
26.	Przedszkole Niepubliczne SŁONECZKO	ul. Górnicza 2a/1, 59-300 Lubin	1 dziecko

27.	Koło Lubińskie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta w Lubinie	ul. Parkowa 1, 59-300 Lubin	bezdomni – obecni i byli mieszkańcy gminy
-----	---	--------------------------------	--

Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie.

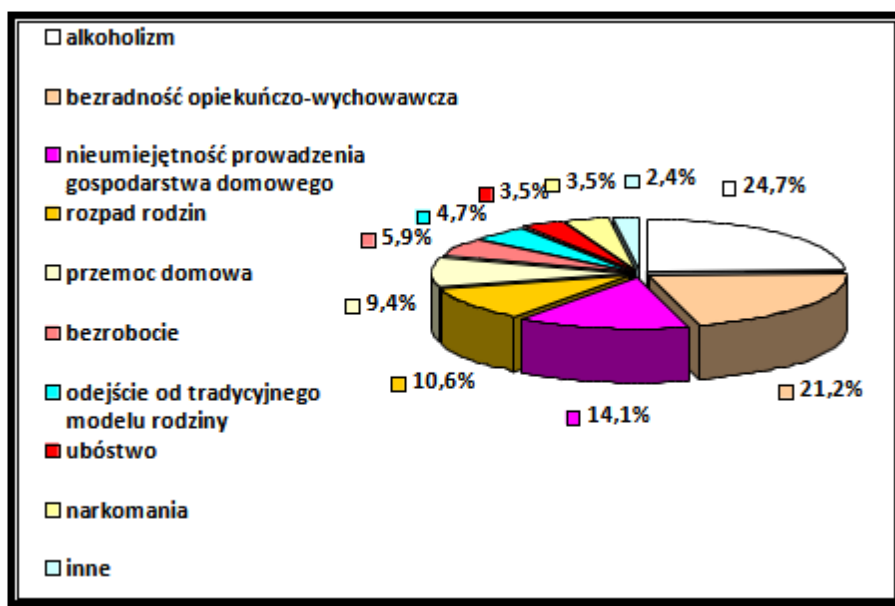
2.4 BADANIA ANKIETOWE

Analiza sytuacji rodziny i dziecka w środowisku lokalnym została pogłębiona z pomocą badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców i w placówkach systemu oświaty funkcjonujących na terenie gminy.

2.4.1 BADANIA ANKIETOWE PRZEPROWADZONE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW

Do analizy przedłożono w sumie 41 wypełnionych anonimowo ankiet, w których badani odnieśli się do wybranych zagadnień dotyczących sytuacji społecznej w gminie. Respondentów poproszono o wskazanie problemów, które najbardziej uwidaczniają się w gminie i rzutują na prawidłowe funkcjonowanie rodzin. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 1. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska w Pani/Pana ocenie najbardziej uwidaczniają się w gminie?

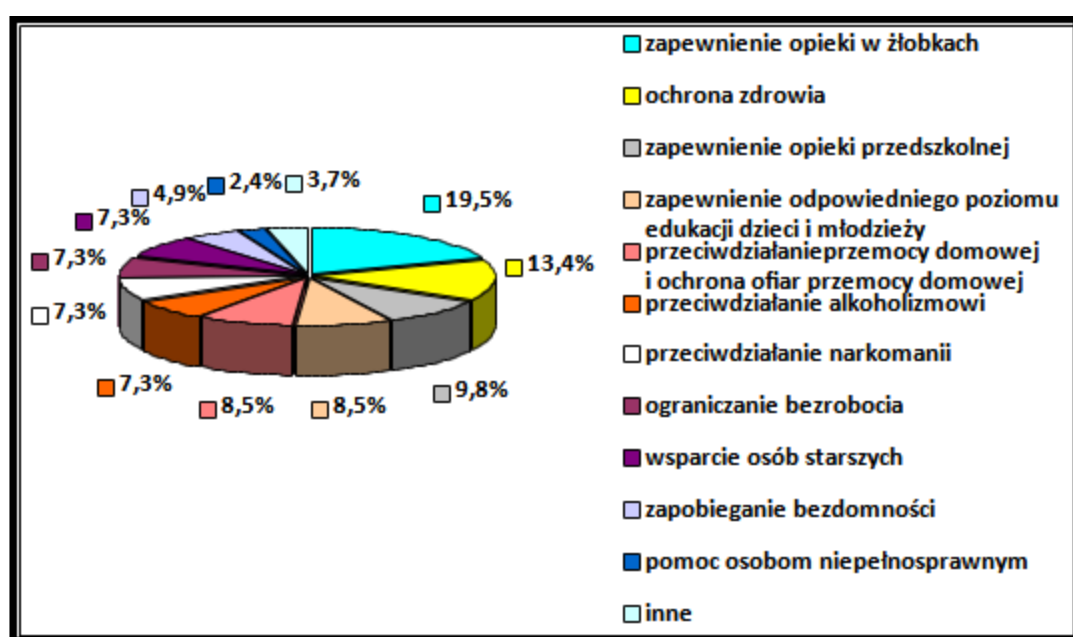

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Pytanie dotyczące problemów rzutujących na prawidłowe funkcjonowanie rodzin miało charakter półotwarty z możliwością dokonania wielokrotnego wyboru. Ankietowani najczęściej wymieniali alkoholizm (24,7%) i bezradność opiekuńczo-wychowawczą (21,2%). W dalszej kolejności wymieniali nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego (14,1%), rozpad rodzin (10,6%), przemoc domową (9,4%) i bezrobocie (5,9%), a także odejście od tradycyjnego modelu rodziny (4,7%) oraz ubóstwo i narkomanię (po 3,5%).

W następnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie obszarów, w jakich działania podejmowane i skierowane do rodzin bądź oferowane im wsparcie są najbardziej niezadowolające. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

Wykres 2 W jakich obszarach należałoby podjąć lub zintensyfikować działania, by poprawić jakość życia i kondycję rodzin zamieszkujących teren gminy?

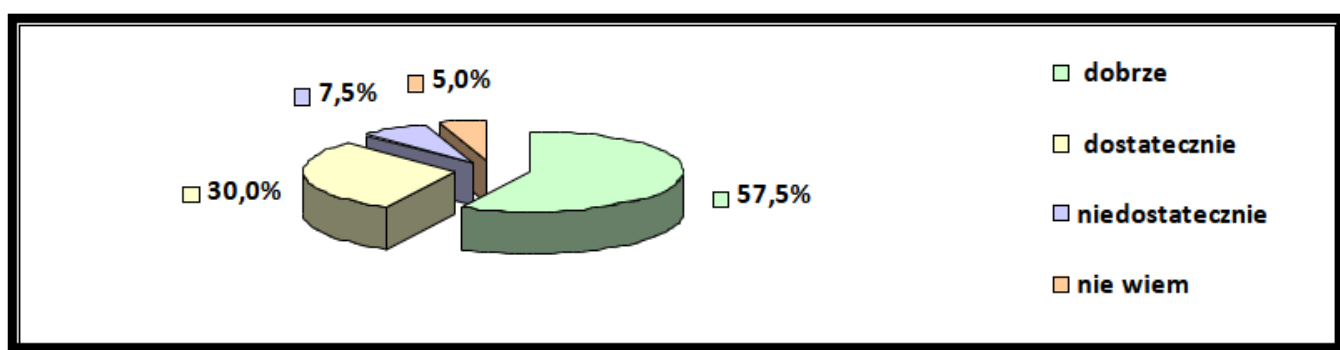
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym. W opinii ankietowanych oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom w gminie jest najmniej zadowolająca przede wszystkim w takich obszarach, jak: zapewnienie opieki w żłobkach (19,5%), ochrona zdrowia (13,4%), zapewnienie opieki przedszkolnej (9,8%), zapewnienie odpowiedniego poziomu edukacji dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałanie przemocy domowej i ochrona ofiar przemocy domowej (po 8,5%), a także przeciwdziałanie alkoholizmowi, przeciwdziałanie narkomanii, ograniczanie bezrobocia i wsparcie osób starszych (po 7,3%) oraz zapobieganie bezdomności (4,9%) i pomoc osobom niepełnosprawnym (2,4%).

Badanie ankietowe pozwoliło też poznać opinie jego uczestników na temat oferty w zakresie edukacji oraz zaspokajania potrzeb w zakresie opieki przedszkolnej i opieki w żłobkach. Brak żłobka jest problemem dla 61% ankietowanych. Jednocześnie według 9,8% badanych oferta w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 zaspokaja potrzeby mieszkańców. Opinii w tej sprawie nie przedstawiło 29,2% respondentów. Jeśli chodzi o kwestię opieki przedszkolnej w gminie, to zdaniem 36,6%

ankietowanych potrzeby mieszkańców w tym obszarze są zaspokajane. Jednak 31,7% badanych nie podzieliło tej opinii i taki sam odsetek (31,7%) respondentów miał trudności z odniesieniem się do tej sprawy.

Bardzo pozytywnie oceniono ofertę edukacyjną szkół w gminie. Według 57,5% badanych jest ona dobra, a kolejne 30% ankietowanych przyznało, że jest dostateczna. Tylko 7,5% respondentów stwierdziło, że jest ona niedostateczna. Jednoznacznie wypowiedzieć się w tej kwestii nie potrafiło 5% pytanym. Rozkład uzyskanych odpowiedzi w zakresie oferty edukacyjnej prezentuje poniższy wykres.

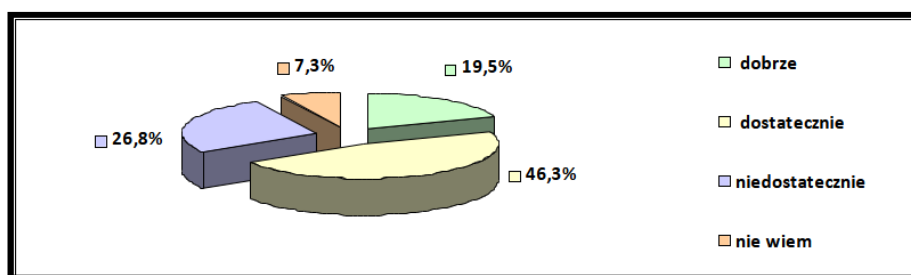
Wykres 3. Jak Pani / Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Badanie ankietowe uwzględniało również ocenę oferty kulturalnej i sportowo- rekreacyjnej oraz oferty w zakresie ochrony zdrowia w gminie. Uczestnicy badania bardzo pozytywnie ocenili atrakcyjność i jakość oferty kulturalnej w gminie, bowiem 65,9% ankietowanych uznała ją za dobrą, a kolejne 26,8% respondentów przyznało, że jest dostateczna. Niewielki odsetek (4,9%) pytanym stwierdził, że jest ona niedostateczna. Opinii w tej sprawie nie przedstawiło 2,4% badanych. Jeśli chodzi o ofertę gminy w zakresie sportu i rekreacji, to także została oceniona bardzo pozytywnie. Jako dobrą uznało ją 65,9% badanych, zaś jako dostateczną oceniło ją 29,3% respondentów. Oferty tej nie potrafiło ocenić 4,8% pytanym. Nikt z ankietowanych nie stwierdził, że jest ona niedostateczna. Większość uczestników badania pozytywnie oceniła ofertę w zakresie ochrony zdrowia w gminie. Według 46,3% ankietowanych jest ona dostateczna, z kolei 19,5% respondentów stwierdziło, że jest ona dobra. Jednak 26,8% badanych uznało, że jest niedostateczna. Opinii w tej sprawie nie miało 7,3% pytanym. Uzyskane wyniki ankiety odnoszące się do ochrony zdrowia prezentuje poniższy wykres.

Wykres 4. Jak Pani / Pan ocenia funkcjonalność i jakość oferty w zakresie ochrony zdrowia w gminie?

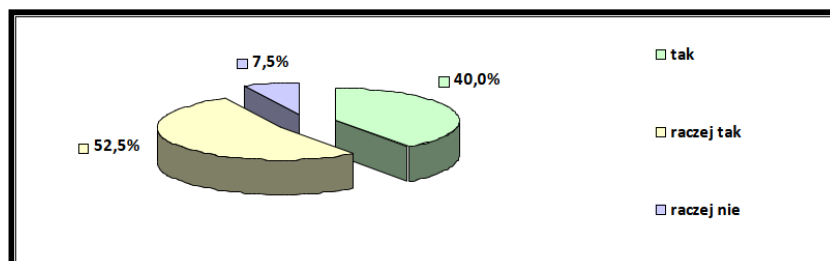

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W badaniu poruszono także kwestię poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania.

Zdecydowana większość (92,5%) respondentów stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się raczej bezpiecznie lub bezpiecznie. Odmiennej opinii wyraziło tylko 7,5% badanych. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 5. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania, jakie należałoby podjąć w gminie w celu poprawy funkcjonowania rodzin. Odpowiadając, ankietowani szczególnie nacisk położyli na konieczność tworzenia żłobków i zwiększenia liczby miejsc w przedszkolach, poprawę oferty w zakresie ochrony zdrowia oraz zapewnienie dostępu do lekarzy specjalistów i bezpłatnego wsparcia psychologicznego, szczególnie dla dzieci i młodzieży, wdrażanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących uzależnień, a także wzmocnienie prawidłowych umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców. Za równie ważne uznano ograniczanie bezrobocia i tworzenie nowych miejsc pracy oraz aktywizowanie kobiet po urlopach macierzyńskich. Wśród niezbędnych do realizacji działań wymieniono też zwiększenie dostępności mieszkań socjalnych i komunalnych, utworzenie domu dziennego pobytu dla seniorów, opracowanie programu opieki nad osobami starszymi i samotnymi, poprawę funkcjonowania komunikacji publicznej oraz polepszenie stanu dróg lokalnych między sołectwami.

2.4.2 BADANIA ANKIETOWE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

Analiza sytuacji dziecka w gminie została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach systemu oświaty. Badanie to pozwoliło zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informacje na temat prowadzonych w szkołach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych. Do analizy przedłożono 4 ankiety – wypełnione przez pedagogów szkolnych lub dyrektorów placówek systemu oświaty funkcjonujących na terenie gminy:

- Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Niemstowie (liczba uczniów: 241, liczba nauczycieli: 25),
- Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Raszówce (liczba uczniów: 233, liczba nauczycieli: 20),

- Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Krzeczynie Wielkim (liczba uczniów: 216, liczba nauczycieli: 18),
- Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Szklarach Górnych (liczba uczniów: 223, liczba nauczycieli: 24).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, iż wszystkie ankietowane szkoły zatrudniają pedagoga i logopedę, trzy z nich doradcę zawodowego. Trzy placówki zapewniają wsparcie psychologa, a dwie opiekę pielęgniarską. Wszystkie szkoły zapewniają dostęp do Internetu, dysponują także salami gimnastycznymi i boiskami sportowymi. W jednej z ankietowanych szkół utworzono klasę integracyjną. Dożywianie uczniów prowadzą wszystkie placówki systemu oświaty z terenu gminy. Wszystkie szkoły zapewniają opiekę w ramach zajęć świetlicowych, a także organizują zajęcia dodatkowe. Placówki oświatowe oferują też zajęcia przeznaczone dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Problemy w otoczeniu szkolnym i rodzinnym uczniów

Uczestnicy badania stwierdzali występowanie zjawisk patologicznych i negatywnych zachowań w społeczności uczniowskiej oraz dysfunkcji i patologii w otoczeniu domowym uczniów, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, identyfikowano w dwojaki sposób: wypełniając zamknięte katalogi obejmujące 12 i 6 zmiennych oraz odpowiadając na pytania o charakterze otwartym, określając subiektywnie stopień natężenia występujących problemów w ciągu trzech ostatnich lat. Uzyskane informacje prezentują poniższe tabele.

Tabela 49. Negatywne zachowania oraz zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym 2023/2024

rodzaj negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych	obecność poszczególnych zjawisk		
	liczba placówek, w których stwierdzono	liczba ujawnionych przypadków	liczba placówek, w których nie stwierdzono
palenie papierosów	3	11	1
sięganie po alkohol	0	0	4
sięganie po narkotyki	0	0	4
niszczenie mienia szkolnego	2	8	2
kradzieże na terenie szkoły	1	1	3
dyskryminacja w grupie rówieśniczej	4	20	0
udział w grupach negatywnych	0	0	4
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	3	49	1
autoagresja	1	2	3
ucieczki z domu	0	0	4
przestępczość ujawniona	0	0	4
przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	1	1	3

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

Tabela 50. Dysfunkcje i patologie stwierdzone w rodzinach uczniów w roku szkolnym 2023/2024

dysfunkcje i patologie rodziny	liczba ujawnionych przypadków
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	13
zaniedbanie	–
uzależnienia (alkoholizm, narkomania)	2
przemoc domowa	1
wykorzystywanie seksualne dzieci	–
przestępczość	–

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

W otoczeniu szkolnym uczniów stwierdzono 49 przypadków agresji i przemocy w grupie rówieśniczej, 20 przypadków dyskryminacji w grupie rówieśniczej, 11 przypadków palenia papierosów, 8 przypadków niszczenia mienia szkolnego, 2 przypadki autoagresji, a także 1 przypadek kradzieży na terenie szkoły i 1 przypadek wymagający nadzoru kuratora sądowego. Wśród dysfunkcji i patologii ujawnionych w środowisku rodzinnym uczniów stwierdzono 13 przypadków bezzadności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, 2 przypadki uzależnienia oraz 1 przypadek przemocy domowej.

Przedstawiciel jednej spośród badanych placówek nie odnotował wzrostu negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych wśród uczniów w ostatnich trzech latach, zaś jeden ankietowany nie był w stanie określić, czy w analizowanym okresie taki wzrost nastąpił. Jednocześnie dwóch respondentów taki wzrost w analizowanym okresie dostrzegło. Ich zdaniem dotyczy to w szczególności palenia e-papierosów, nadmiernego korzystania z telefonów (urządzeń mobilnych) i komputerów, jak również przypadków samookaleczeń oraz hejtu wśród uczniów.

Jeśli chodzi o przypadki dysfunkcji występujących w rodzinach uczniów, to w opinii przedstawicieli dwóch placówek w ciągu trzech ostatnich lat nie nastąpił wzrost liczby zjawisk patologicznych i przypadków dysfunkcji. Jednocześnie dwóch uczestników badania taki wzrost w analizowanym okresie zauważyło, zwłaszcza jeśli chodzi o niewydolność opiekuńczo-wychowawczą oraz pojawienie się przemocy domowej.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin ubogich, opiera się o współpracę z Urzędem Gminy oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i polega przede wszystkim na zapewnieniu bezpłatnego dożywiania w formie obiadów. Ponadto dzieci z rodzin ubogich mogą liczyć na dofinansowanie wyjść do kina, wycieczek szkolnych i wyjazdów (m.in. na Zieloną Szkołę). Szkoły organizują także pomoc rzeczową – paczki świąteczne i na Mikołaja z TPD oraz finansowane we współpracy z GKRPA. Placówki oferują wsparcie szkolnych specjalistów, opiekę świetlic szkolnych oraz zajęcia dodatkowe.

Pomoc, jaką placówki oferują uczniom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy domowej przebiega we współpracy z instytucjami pomocowymi. Umożliwiany jest kontakt ze specjalistami – pedagogami, psychologami, zapewniana jest informacja o dostępnych formach pomocy i odpowiednich instytucjach pomocowych. Dzieci i młodzież mogą również korzystać z porad pedagogów i psychologów szkolnych, zajęć w ramach świetlicy socjoterapeutycznej, a także rozmów wspierających z nauczycielami i wychowawcami, którzy monitorują sytuację uczniów. W ramach wsparcia rodziców prowadzona jest pedagogizacja, udzielane są porady i konsultacje, jak również wskazywane są metody wychowawcze i formy pomocy („Szkoła dla Rodziców”). W razie potrzeby niezbędne informacje przekazywane są do instytucji (GOPS, PCPR, SR).

Placówki podejmują różne działania profilaktyczne adresowane do uczniów. Są to m.in. ogólnopolskie kampanie, a także realizowane programy oraz projekty profilaktyczne i edukacyjne. W szkołach odbywają się pogadanki z wychowawcami oraz spotkania ze specjalistami – pedagogami, psychologami, funkcjonariuszami policji, prelekcje, pogadanki, spektakle profilaktyczne oraz zajęcia i warsztaty profilaktyczno-wychowawcze. W ramach działań profilaktycznych organizowane są też konkursy, wycieczki, a także wydarzenia sportowe i rekreacyjne promujące zdrowy styl życia.

Współpraca placówek oświatowych z instytucjami i organizacjami. Do podmiotów, z którymi szkoły najczęściej współpracują, uczestnicy badania zaliczyli: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich, Policję, Bibliotekę i Ośrodek Kultury Gminy Lubin, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Zespół Profilaktyki Społecznej, PSSE oraz Dolnośląskie Centrum Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży.

2.5 ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: **Strengths** – mocne strony, **Weaknesses** – słabe strony, **Opportunities** – szanse i **Threats** – zagrożenia) pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy, a jej przedmiotem stały się następujące obszary: rodzina, dzieci i młodzież, przemoc domowa; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne oraz kapitał społeczny i ludzki.

RODZINA, DZIECI I MŁODZIEŻ, PRZEMOC DOMOWA	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie • zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia • funkcjonowanie na terenie gminy placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (jak np. świetlice środowiskowe) • dysponowanie przez szkolnictwo w gminie bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy 	<ul style="list-style-type: none"> • brak motywacji wewnętrznej dorosłych osób doświadczających przemocy do zakończenia wyrokiem sądowym rozpoczętych działań • brak dostępności do specjalistów w zakresie terapii dla dzieci i młodzieży zagrożonej lub doświadczającej przemocy
<p>rozwój uczniów</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami doznającymi przemocy domowej • dostępność do bezpłatnej pomocy terapeutycznej w Punkcie Konsultacyjno- Diagnostycznym dla osób dorosłych • pełna i szybka reakcja oraz koordynacja przedstawicieli służb pomocy społecznej, Policji, pedagogów, służby zdrowia, Sądu, środowiska lokalnego na problem przemocy • inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ☐ możliwości tworzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie gminy ☐ zmniejszające się społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy domowej ☐ rozbudzenie motywacji wewnętrznej do zmiany postaw życiowych, wartości i przystosowania do zachodzących zmian społecznych ☐ przystosowanie szkół do współpracy z biznesem 	<ul style="list-style-type: none"> • nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin • zwiększająca się liczba rodzin dysfunkcyjnych • wzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego • stale rosnąca liczba osób samotnie wychowujących dzieci • brak kontroli rodzicielskiej nad dostępnością dzieci i młodzieży do internetu • zjawisko patostreamów, hejtu i cyberprzemocy

Analiza uwarunkowań dla obszaru **rodzina, dzieci i młodzież, przemoc domowa** zwraca uwagę na zdecydowaną przewagę mocnych stron, którymi są głównie: analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w gminie, zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia, funkcjonowanie na terenie gminy placówek wsparcia dziennego

dla dzieci i młodzieży, dysponowanie przez szkolnictwo w gminie bazą dydaktyczną, zapewniającą właściwy rozwój uczniów, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami dotkniętymi przemocą domową, dostępność do bezpłatnej pomocy terapeutycznej w Punkcie Konsultacyjno-Diagnostycznym dla osób dorosłych, pełna i szybka reakcja oraz koordynacja przedstawicieli służb pomocy społecznej, Policji, pedagogów, służby zdrowia, Sądu, środowiska lokalnego na problem przemocy, a także inicjowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy domowej.

Dostrzegane mocne strony w powiązaniu z akcentowanymi szansami nie mogą jednak przesłonić ciężaru gatunkowego licznych zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć, realizując działania strategiczne. Nasilająca się skala problemów mających wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodzin, zwiększająca się liczba rodzin dysfunkcyjnych, wzrastająca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego, stale rosnąca liczba osób samotnie wychowujących dzieci, jak również zjawisko patostreamów, hejtu i cyberprzemocy oraz brak kontroli rodzicielskiej nad dostępnością dzieci i młodzieży do internetu – to kwestie, które należy uwzględnić w pierwszej kolejności w programowaniu działań w tym obszarze.

ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ☐ inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia ☐ podejmowanie przez samorząd gminy inicjatyw na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego ☐ zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej ☐ odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi ☐ realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień ☐ prowadzenie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie ☐ współpraca wszystkich instytucji zobowiązanych do utrzymania bezpieczeństwa publicznego ☐ sprawnie funkcjonujący gminny sztab kryzysowy 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ dostępność do punktów sprzedaży napojów alkoholowych ☐ kryzys kadrowy w policji
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ☐ wzrost zainteresowania zdrowym trybem życia wśród mieszkańców ☐ poprawa stanu środowiska naturalnego w gminie w ostatnich latach ☐ stale rosnący poziom bezpieczeństwa mieszkańców gminy oraz poziom bezpieczeństwa na drodze ☐ instalacja monitoringu wizyjnego w zagrożonych miejscach publicznych ☐ utworzenie Straży Gminnej 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia ☐ wzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi ☐ zwiększająca się liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki ☐ wzrost zachorowań osób młodych na schorzenia natury psychicznej i brak poczucia choroby ☐ niski poziom świadomości społeczeństwa w zakresie problemu cyberprzemocy

Analiza uwarunkowań dla obszaru **zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne** wskazuje na zdecydowaną przewagę mocnych stron: inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia, podejmowanie przez samorząd gminy inicjatyw na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego, zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej, odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi, realizowanie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień, prowadzenie przez samorząd gminy działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w gminie, współpraca wszystkich instytucji zobowiązanych do utrzymania bezpieczeństwa publicznego, a także sprawnie funkcjonujący gminny sztab kryzysowy. Zagrożenia to z kolei:

zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia, wzrastające zapotrzebowanie na zwiększenie liczby osób pracujących z osobami uzależnionymi, zwiększająca się liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki, wzrost zachorowań osób młodych na schorzenia natury psychicznej i brak poczucia choroby, a także niski poziom świadomości społeczeństwa w zakresie problemu cyberprzemocy. Wskazane zagrożenia mogą rzutować na osiągnięcie zakładanych zmian w procesie wdrażania założeń programowych.

KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ☐ odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców ☐ popularyzowanie na terenie gminy informacji o działalności lokalnych organizacji pozarządowych ☐ inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej ☐ prowadzenie działań w celu pozyskiwania dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej ☐ dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej ☐ podnoszenie przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych ☐ prowadzenie działań w zakresie propagowania i inicjowania wolontariatu ☐ współpraca ze środowiskiem i kooperacja między ludźmi prowadząca do wzrostu efektywności działań i rozwiązywania problemów społecznych ☐ doświadczenie zawodowe, długi staż pracy oraz nastawienie na rozwój pracowników pomocy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ małe zainteresowanie wolontariatem wśród osób aktywnych zawodowo, co jest podstawą działania organizacji pozarządowych, stanowi przestrzeń budowania i podtrzymywania kapitału społecznego ☐ niski poziom zaufania międzyludzkiego, niezbędnego dla funkcjonowania społeczeństwa demokratycznego i rynkowego w gminie
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ☐ odpowiedni potencjał gminy zapewniający jej rozwój i umożliwiający wzrost jakości życia jej mieszkańców ☐ rosnące zainteresowania mieszkańców działalnością w ramach organizacji pozarządowych ☐ wykorzystywanie przez gminę środków zewnętrznych na podniesienie skuteczności realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej ☐ dysponowanie środkami umożliwiającymi dostosowanie liczebności i poziomu kwalifikacji kadr pomocowych do aktualnych potrzeb ☐ rozwój poradnictwa, szczególnie psychologicznego i prawnego ☐ wzrastające dochody wiejskich gospodarstw domowych i poprawiająca się ich jakość życia 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ stale rosnąca liczba osób marginalizowanych lub zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją ☐ wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej ☐ niski poziom zaufania, brak form działania grupowego ☐ brak poczucia wspólnoty lokalnej ☐ niewielkie zainteresowanie mieszkańców gminy działalnością wolontariacką

Analiza uwarunkowań dla obszaru **kapitał społeczny i ludzki** wskazuje na mocne strony, którymi są głównie: odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców, popularyzowanie na terenie gminy informacji o działalności lokalnych organizacji pozarządowych, inicjowanie działań mających na celu integrację społeczności lokalnej, prowadzenie działań w celu pozyskiwania dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, dostosowana do aktualnych potrzeb liczebność kadry i sieć placówek pomocy społecznej, prowadzenie działań w zakresie propagowania i inicjowania wolontariatu, współpraca ze środowiskiem i kooperacja między ludźmi prowadząca do wzrostu efektywności działań i rozwiązywania problemów społecznych. Należy też podkreślić doświadczenie zawodowe, długi staż pracy oraz nastawienie na rozwój pracowników pomocy społecznej, a także możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w tym dotyczących kwestii przemocy domowej, poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego. Jednakże mocne strony nie powinny przesłonić wagi dostrzeganych i zasygnalizowanych zagrożeń, z jakimi należy się zmierzyć. Wzrastające zapotrzebowanie na wsparcie z systemu pomocy społecznej, stale rosnąca liczba osób marginalizowanych lub zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją, niski poziom zaufania, brak form działania grupowego oraz brak poczucia wspólnoty lokalnej, a także niewielkie zainteresowanie mieszkańców gminy działalnością wolontariacką – to istotne kwestie rzutujące na kształt programu działań w tym obszarze.

MOCNE STRONY W OBSZARACH, KTÓRE NIE ZOSTAŁY OBJĘTE ANALIZĄ
<ul style="list-style-type: none"> • bezpłatna komunikacja umożliwiająca dojazd do miejsca pracy – wskazane zwiększenie połączeń komunikacyjnych • transfery środków publicznych na obszary gminy Lubin i do gospodarstw domowych przyspieszające procesy modernizacji, tworzące doskonałą infrastrukturę techniczną i społeczną i aktywizujące mieszkańców wsi • budowanie mechanizmów społeczeństwa obywatelskiego na terenie wsi • kontynuacja programu opieki wytchnieniowej dla jednostek samorządu terytorialnego
SŁABE STRONY W OBSZARACH, KTÓRE NIE ZOSTAŁY OBJĘTE ANALIZĄ
<ul style="list-style-type: none"> • obserwowany wzrost liczby młodych osób i dzieci z zaburzeniami psychicznymi, bez świadomości choroby
SZANSE W OBSZARACH, KTÓRE NIE ZOSTAŁY OBJĘTE ANALIZĄ
<ul style="list-style-type: none"> • rodzina i dzieci otrzymujące optymalne wsparcie wynikające z przepisów prawa • indywidualne, holistyczne, podmiotowe podejście do każdego problemu rodziny, przekładające się na zadowolenie adresata usług, co wpływa na jakość życia • utworzenie placówki wsparcia dziennego na terenie gminy zgodnie z ustawą o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej • otwarcie przez Wójta i działalność przykładowego lokalu mieszkalnego z przeznaczeniem na wsparcie rodziny
ZAGROŻENIA W OBSZARACH, KTÓRE NIE ZOSTAŁY OBJĘTE ANALIZĄ
<ul style="list-style-type: none"> • wszechstronna pomoc i wsparcie ze strony systemu zabezpieczenia społecznego uruchamiające i utrwalające zjawisko wyuczonej bezradności

2.6 OCENA WDROŻENIA POPRZEDNIO REALIZOWANEGO PROGRAMU

Przystępując do opracowania Programu Wspierania Rodziny w Gminie Lubin na lata 2025-2027, dokonano oceny stopnia wdrożenia poprzednio obowiązującego Programu. W tym celu powołano Zespół Oceniający złożony z przedstawicieli instytucji biorących udział w realizacji założeń programu. Uwzględniając całokształt działań podjętych w ramach realizacji Programu, Zespół Oceniający, wykorzystując pięciopunktową skalę ocen skonstruowaną tak, że poszczególnym jej stopniom przypisano określenia wyrażające osiągnięte efekty realizacji programu, przyjął ocenę ogólną na poziomie 4, co wskazuje na realizację większości założeń programowych. W uzasadnieniu przyjętej oceny podano, co następuje: Zaznaczyć należy, że obostrzenia związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniami zwalczaniem COVID-19 bardzo mocno ograniczyły realizację działań wyznaczonych w ramach programu w pierwszych latach jego funkcjonowania. Wdrażając założenia programu, nie udało się utworzyć ośrodka wsparcia dziennego. Działania Ośrodka doprowadziły do przekazania z Urzędu Gminy Lubin przez Wójta lokalu mieszkalnego dla potrzeb Zespołu ds. Asysty Rodziny z przeznaczeniem na formy wsparcia rodziny zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Planowane jest zaprojektowanie przykładowego lokalu mieszkalnego i nauczanie w nim prawidłowego funkcjonowania, m.in. w zakresie treningu kulinarnego i budżetowego.

Trudności napotkane przy wdrażaniu programu:

- brak odpowiedniej infrastruktury do utworzenia dziennego ośrodka wsparcia,
- wpływ pandemii na ograniczoną liczbę imprez integracyjnych.

Osiągnięcia w realizacji działań wyznaczonych w ramach programu:

- godziny otwarcia Punktu Konsultacyjnego GKRPA przy UG Lubin dostosowane do potrzeb osób również aktywnych zawodowo,
- zatrudnienie drugiego asystenta rodziny,
- udział dzieci i młodzieży w zajęciach informacyjno-warsztatowych organizowanych w szkołach,
- spadek liczby rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń pomocy społecznej,
- kwalifikacja dzieci z rodzin dysfunkcyjnych do udziału w kolonii letniej i obozie zimowym,
- integracja rodzin poprzez wspólne wyjście do kina,
- angażowanie dzieci i młodzieży do udziału w zajęciach organizowanych przez Ośrodek Kultury Gminy Lubin poprzez zabawę, nabycie nowych umiejętności i wiedzy,
- integracja rodzin w grach terenowych na terenie Niemstowa i Osieka – odkrywanie walorów turystycznych,
- zajęcia edukacyjne w rodzinach oparte na programie „Dajemy dzieciom siłę”,
- zajęcia edukacyjne, terapeutyczne z wykorzystaniem zakupionych gier tematycznych,
- promowanie zdrowego stylu życia zgodnie z zaleceniami Narodowego Instytutu Żywności – zajęcia integracyjne na podstawie wskazówek Fundacji „Dbam o swój zasięg”,

- pedagogizacja rodzin w ramach problematyki „Polski Autyzm” dla rodzin z problemem niepełnosprawności,
- omawianie filmików poglądowych w ramach „Akademii Wychowania” prowadzonej przez Michała Kędzierskiego – problemy metod wychowawczych.

Przedsięwzięcia, których nie udało się zrealizować podczas wdrażania programu:

- nie utworzono placówki wsparcia dziennego z powodu braku infrastruktury,
- mocno ograniczona przez pandemię liczba pikników, spotkań integracyjnych i imprez służących budowaniu więzi rodzinnych, dialogu międzypokoleniowego i integracji społeczności.

Przedsięwzięcia, które należałoby kontynuować lub podjąć w nowym okresie programowania:

- działania w kierunku utworzenia placówki wsparcia dziennego,
- wdrażanie wolontariatu,
- działania o zasięgu gminnym w zakresie integracji pokoleniowej, np.: koncert, festyn,
- utworzenie i prowadzenie lokalu z przeznaczeniem na formy wsparcia rodzin przez Wójta.

Najważniejsze programy i projekty wynikające z zapisów programu, które zostały zrealizowane:

- współpraca z Ośrodkiem Wsparcia „Lepsze Jutro” – odbiorcami usług są osoby dotknięte przemocą;
- realizowanie przez asystentów rodziny wsparcia, o którym mowa w art. 8 ust.2 i 3 ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- udział w wieloletnim programie wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028” – zapewnia pomoc zarówno dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji, jak i osobom starszym, osobom z niepełnosprawnościami, o niskich dochodach.

Działania ocenione najwyżej:

- Pozyskanie przez Wójta lokalu z przeznaczeniem na formy wsparcia rodziny.

Działania ocenione najniżej:

- Nie została pozyskana rodzina wspierająca dla potrzeb rodzin z trudnościami opiekuńczo- wychowawczymi.

Dodatkowe uwagi:

- Ograniczona przez pandemię skuteczność działań zintegrowanych wszystkich służb odpowiedzialnych i wspierających funkcje rodziny pozwoliła na tylko częściowe zrealizowanie przyjętych założeń programu.
- Nie odnotowano żadnych przypadków niezabezpieczenia potrzeb bytowych dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

3. PROJEKTOWANE DZIAŁANIA PROGRAMOWE

Diagnoza problemów rodzin i dzieci na terenie gminy, oparta na analizie źródeł zastanych, wyników badań ankietowych, analizie SWOT pozwoliła na opracowanie założeń Programu Wspierania Rodziny w Gminie Lubin na lata 2025-2027. Zostały one przedstawione w formie celu głównego, celów operacyjnych i kierunków działań, których realizacja powinna przyczynić się do zminimalizowania problemów dotyczących rodzin i dzieci w gminie występujących obecnie, jak i mogących wystąpić w najbliższych latach.

3.1 CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Cel główny, wyznaczony w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Lubin na lata 2025-2027 jest następujący:

Rozwijanie w Gminie Lubin systemu wsparcia sprzyjającego prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

.

3.2 CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA

CEL OPERACYJNY 1.: ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH NA RZECZ RODZINY.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Monitorowanie warunków życia i potrzeb rodzin zamieszkujących w gminie ze szczególnym uwzględnieniem rodzin korzystających ze wsparcia z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.	2025-2027	UG RG GOPS GKRPA ZI żłobki placówki przedszkolne placówki oświatowe Policja placówki ochrony zdrowia NGOs Kościoły	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z uwzględnieniem przyczyn - liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych - liczba rodzin korzystających ze świadczeń alimentacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie liczby rodzin wymagających wsparcia poprzez odpowiednio wcześnie zapobieganie pojawiającym się problemom - poprawa sytuacji rodzin - poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin
Wspieranie rodzin przez asystenta rodziny.	2025-2027	GOPS UG	<ul style="list-style-type: none"> - liczba asystentów rodziny - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa funkcjonowania rodzin wymagających wsparcia - poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym	2025-2027	GOPS UG	<ul style="list-style-type: none"> - liczba kobiet w ciąży objętych wsparciem 	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie wsparcia kobietom w ciąży

uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.		placówki ochrony zdrowia	asystenta rodziny - liczba wypłaconych świadczeń „Za życiem”	powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych
Aktywizacja zawodowa członków rodzin dotkniętych bezrobociem.	2025-2027	GOP S UG PUP NGO s	- liczba osób bezrobotnych w gminie, - liczba mieszkańców gminy objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia	- zmniejszenie poziomu bezrobocia w gminie - poprawa funkcjonowania rodzin w sferze socjalno- bytowej
Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologicznego i prawnego), terapii rodzinnej i mediacji dla członków rodzin wymagających wsparcia.	2025-2027	GOP S UG PCP R NGO s Kościoły	- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym, - liczba udzielonych porad z uwzględnieniem ich charakteru - liczba rodzin objętych terapią i mediacją	- poprawa funkcjonowania rodzin wymagających wsparcia - poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Wspieranie osób samotnie wychowujących dzieci.	2025-2027	UG RG GOPS żłobki placówki oświatowe placówki przedszkolne placówki kultury jednostki sportowo-rekreacyjne NGOs	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin niepełnych na terenie gminy objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, - rodzaj podejmowanych działań mających na celu wsparcie osób samotnie wychowujących dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa socjalnego osób samotnie wychowujących dzieci - podniesienie jakości życia i komfortu osób samotnie wychowujących dzieci - zapewnienie dzieciom
		Kościół		<p>wychowującym się w rodzinach niepełnych równych szans życiowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałanie marginalizacji osób samotnie wychowujących
Wspieranie rodzin wielodzietnych.	2025-2027	UG RG GOP S żłobki placówki przedszkolne placówki oświatowe placówki kultury jednostki sportowo-rekreacyjne NGOs Kościół	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin korzystających ze wsparcia w postaci Karty Dużej Rodziny - liczba dzieci w rodzinach korzystających z Karty Dużej Rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie jakości życia i komfortu rodzin wielodzietnych - zapewnienie dzieciom wychowującym się w rodzinach wielodzietnych równych szans życiowych - przeciwdziałanie marginalizacji

				rodzin wielodzietnych
Doskonalenie wiedzy i umiejętności kadr pracujących z rodziną.	2025-2027	GOP S PCP R DOP S	- liczba i rodzaj odbytych szkoleń	<ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie poziomu wiedzy i kompetencji pracowników instytucjonalnej pomocy społecznej, członków ZI i GKRPA. - podwyższenie skuteczności świadczonej pomocy - poprawa funkcjonowania rodzin i
				dzieci objętych wsparciem

CEL OPERACYJNY 2.: WSPIERANIE ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną w gminie oraz opiekę dla dzieci do lat 3.	2025-2027	UG RG GOP S żłobki placówki przedszkolne	<ul style="list-style-type: none">- liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym,- liczba dzieci objętych opieką w żłobku lub klubie dziecięcym	<ul style="list-style-type: none">- poprawa funkcjonowania rodzin z małymi dziećmi
Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej.	2025-2027	UG RG placówki oświatowe placówki kultury światlice	<ul style="list-style-type: none">- liczba i rodzaj zorganizowanych zajęć- liczba uczestników	<ul style="list-style-type: none">- wyrównywanie szans edukacyjnych- podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży
Zapewnienie uczniom z niepełnosprawnościami indywidualnego wsparcia w celu umożliwienia im realizacji prawa do kształcenia.	2025-2027	UG RG placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none">- liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym- liczba godzin	<ul style="list-style-type: none">- wyrównywanie szans edukacyjnych- podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży
Realizowanie programów profilaktycznych, wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.	2025-2027	placówki oświatowe GKRPA GOP S PPP	<ul style="list-style-type: none">- liczba i rodzaj programów profilaktycznych- liczba uczestników	<ul style="list-style-type: none">- kształtowanie prawidłowych postaw życiowych- eliminowanie niekorzystnych zjawisk mających wpływ na rozwój dzieci

				i młodzieży
Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z rodzin ubogich i niewydolnych wychowawczo.	2025-2027	placówki przedszkolne placówki oświatowe świetlice jednostki rekreacyjno-sportowe placówki kultury GOPS NGOs Kościoły	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem, - liczba i rodzaj podjętych działań 	<ul style="list-style-type: none"> - wyrównywanie szans edukacyjnych - przeciwdziałanie marginalizacji dzieci z rodzin ubogich
Wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych.	2025-2027	UG RM placówki oświatowe GOPS NGOs	<ul style="list-style-type: none"> - liczba uczniów - rodzaj wsparcia (nagrody, wyróżnienia) 	<ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do zdobywania wiedzy - wzmacnianie wizerunku lokalnej oświaty i samorządu lokalnego
Realizowanie działań artystyczno-kulturalnych oraz sportowych adresowanych do dzieci i młodzieży.	2025-2027	placówki oświatowe placówki kultury świetlice jednostki sportowo-rekreacyjne NGOs	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa atrakcyjności oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej - poszerzanie możliwości spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży - integrowanie społeczności lokalnej - stwarzanie warunków do rozwoju

				zainteresowań
Realizowanie projektów na rzecz dzieci i młodzieży współfinansowanych z funduszy zewnętrznych,	2025-2027	placówki oświatowe placówki kultury jednostki sportowo-rekreacyjne	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj zrealizowanych projektów - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży w środowisku
np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.		GOP S NGO s		zamieszkania
Popularyzowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży, szerzenie wśród nich postaw filantropijnych.	2025-2027	placówki oświatowe placówki kultury GOPs NGOs Kościoły lokalne media	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj zrealizowanych działań - liczba wolontariuszy 	<ul style="list-style-type: none"> - wzmacnianie kompetencji społecznych - wzmacnianie solidarności społecznej - poprawa funkcjonowania osób i grup, na rzecz których podejmowany jest wolontariat

CEL OPERACYJNY 3.: PROMOCJA RODZINY I PRZECIWDZIAŁANIE ZJAWISKOM ZAGRAŻAJĄCYM JEJ PRAWIDŁOWEMU FUNKCJONOWANIU.

Promowanie wzoru rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje, edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich.	2025-2027	GOPS GKRPA ZI placówki oświatowe placówki kultury świetlice NGO s PPP PCP R media lokalne Kościoły	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podjętych działań - liczba osób objętych działaniami 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie kompetencji rodzinnych - zmiana pokutujących stereotypów na temat ról, jakie mają do spełnienia członkowie rodziny, - poprawa i umocnienie wizerunku rodziny
Wzmacnianie więzi rodzinnych i pokoleniowych, m.in.	2025-2027	UG RG GOP S	<ul style="list-style-type: none"> - liczba imprez - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - wzmocnienie więzi rodzinnych i społecznych
poprzez organizowanie pikników rodzinnych i imprez integracyjnych.		placówki oświatowe świetlice jednostki rekreacyjno-sportowe placówki kultury NGOs media lokalne Kościoły		<ul style="list-style-type: none"> - budowa dialogu międzypokoleniowego - wzmocnienie poczucia przynależności do społeczności lokalnej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym - integrowanie społeczności lokalnej

Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i zapobieganie jej skutkom oraz działań interwencyjnych.	2025-2027	ZI GKRPA GOPS placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego Policja PCPR placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - liczba procedur Niebieskie Karty - liczba osób i rodzin korzystających z pomocy z powodu przemocy domowej 	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie bezpieczeństwa osobom i rodzinom dotkniętym przemocą - poprawa komfortu funkcjonowania rodzin
Podejmowanie na terenie gminy, w tym szczególnie w placówkach oświatowych, działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym na temat uzależnień oraz przestępczości i jej skutków.	2025-2027	GKRPA ZI GOPS placówki oświatowe placówki kultury świetlice jednostki sportowo-rekreacyjne placówki ochrony zdrowia Policja PPP NGO s	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj działań - liczba i kategoria adresatów i uczestników objętych działaniami 	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczanie i eliminowanie niekorzystnych zjawisk z życia społeczności lokalnej - kształtowanie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży - pożądane zmiany wrażliwości społecznej i postaw życiowych - poprawa
				funkcjonowania i kondycji rodzin

CEL OPERACYJNY 4.: ZAPEWNIENIE RODZINOM I DZIECIOM BEZPIECZEŃSTWA ZDROWOTNEGO I PUBLICZNEGO.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Promowanie wśród rodzin, dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia.	2025-2027	placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego jednostki sportowo-rekreacyjne placówki kultury świetlice GOPs placówki ochrony zdrowia NGOs PPP PSS E	<ul style="list-style-type: none">- liczba i rodzaj podjętych działań- liczba uczestników	<ul style="list-style-type: none">- podwyższenie poziomu świadomości o wpływie stylu życia na stan zdrowia- poprawa kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży
Przeprowadzanie badań stanu zdrowia dzieci i młodzieży.	2025-2027	UG RG placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none">- liczba zorganizowanych badań- liczba dzieci i młodzieży objętych badaniami stanu zdrowia	<ul style="list-style-type: none">- możliwość szybszego reagowania na zagrożenie mające wpływ na stan zdrowia- poprawa kondycji zdrowotnej dzieci i młodzieży
Organizowanie bezpłatnych badań dla mieszkańców gminy.	2025-2027	UG RG placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none">- liczba i rodzaj zorganizowanych badań- liczba uczestników	<ul style="list-style-type: none">- możliwość szybszego reagowania na zagrożenia mające wpływ na stan zdrowia
				<ul style="list-style-type: none">- poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców

Realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki zdrowotnej.	2025-2027	placówki oświatowe GKRPA ZI PP P placówki ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zajęć - liczba uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> - podwyższenie świadomości dzieci i młodzieży na temat wpływu uzależnień na zdrowie i życie człowieka - poszerzenie wiedzy o negatywnym wpływie przestępczości na życie społeczne - budzenie wrażliwości na kwestie agresji i przemocy - uczenie umiejętności zachowań w sytuacjach kryzysowych - budowa pozytywnych wzorców zachowań w grupie rówieśniczej i w otoczeniu rodzinnym
Podejmowanie działań edukacyjno-informacyjnych wśród rodziców w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży oraz	2025-2027	placówki oświatowe Policja	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podjętych działań - liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie poziomu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży - wzrost świadomości rodziców na temat zagrożeń

przeciwdziałani a patologiom.				
Współpraca z Policją w zakresie eliminowania zagrożeń mających wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, oraz zapewniania bezpieczeństwa na drodze	2025-2027	UG RG Policja	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przestępstw popełnionych na terenie gminy, w tym przez nieletnich - liczba podjętych działań w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego - liczba zrealizowanych inwestycji drogowych w celu podniesienia bezpieczeństwa na drodze 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, rodzin i dzieci - eliminowanie potencjalnych zagrożeń mających wpływ na jakość życia mieszkańców gminy - wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców

CEL OPERACYJNY 5.: INTEGROWANIE I DOSKONALENIE LOKALNEGO SYSTEMU WSPARCIA RODZIN.

Działania	Termin realizacji	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki	Zakładane rezultaty
Integrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez współpracę jednostek gminy, GKRPA, ZI, placówek ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych i Kościołów.	2025-2027	UG RG GOP S GKRPA ZI placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego placówki kultury	<ul style="list-style-type: none"> - liczba i rodzaj podjętych działań 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa efektywności wsparcia rodzin i dzieci w gminie - pobudzanie aktywności społecznej - skuteczniejsze motywowanie do zmiany w rodzinach

		świetlice jednostki rekreacyjno-		przeżywających trudności - wzrost poczucia
		sportowe placówki ochrony zdrowia NGOs Kościoły		bezpieczeńst wa w rodzinach dotkniętych problemami - poprawa kondycji i jakości funkcjonowania rodzin - wzmacnianie potencjału rodzin
Rozwijanie i doskonalenie form współpracy z Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną.	2025-2027	UG RG GOP S ZI GKRPA placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego Prokuratura Sąd Rejonowy Policja PCP R PPP	- rodzaj podjętych działań	- poprawa efektywności wsparcia rodzin i dzieci z terenu gminy - szybsze reagowania na zagrożenia wpływające na prawidłowe funkcjonowanie rodzin i dzieci z terenu gminy

Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	2025-2027	UG podmioty, których przedstawiciele wchodzi w skład ZI	<ul style="list-style-type: none"> - liczba spotkań ZI - liczba grup diagnostycznych o- pomocowych - liczba procedur Niebieska Karta 	<ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałanie i zapobieganie zjawisku przemocy domowej - poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych i zagrożonych przemocą
---	-----------	---	---	---

Legenda

RG – Rada Gminy
 GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
 GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 ZI – Zespół Interdyscyplinarny Gminy Lubin
 PUP – Powiatowy Urząd Pracy
 PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
 PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

UG – Urząd Gminy
 SR – Sąd Rejonowy
 DOPS – Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej
 PSSE – Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
 NGOs – organizacje pozarządowe

4. REALIZACJA PROGRAMU

4.1 KOORDYNATOR, PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE I PARTNERZY

Koordynatorem programu będzie Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, placówki kultury, świetlice, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerami w realizacji działań są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, ośrodki leczenia uzależnień, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, ośrodki wsparcia, grupy samopomocowe, Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościół, związki wyznaniowe i społeczność lokalna.

4.2 FINANSOWANIE

Źródłami finansowania działań wyznaczonych w Programie będą: budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, środki organizacji pozarządowych, środki pozyskane od sponsorów indywidualnych.

4.3 MONITORING, EWALUACJA, SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitoring programu będzie prowadzony z wykorzystaniem informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie gminy, uzyskiwanych od podmiotów i partnerów uczestniczących w realizacji zadań. Celem monitoringu będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia rozbieżności między założeniami a rezultatami, założenia będą weryfikowane i dostosowywane do potrzeb grupy docelowej.

Ewaluacja programu będzie dotyczyła zarówno liczby prowadzonych działań, jak i ich jakości i będzie opierać się na następujących kryteriach:

- kryterium trafności – pozwoli ocenić, w jakim stopniu przyjęte cele projektu odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym programem i realnym potrzebom odbiorców;
- kryterium skuteczności – pozwoli ocenić, w jakim stopniu zostały osiągnięte cele programu zdefiniowane na etapie planowania;
- kryterium trwałości efektów – pozwoli ocenić, czy rezultaty osiągnięte w ramach programu mogą trwać po jego zakończeniu, a także czy możliwe jest długotrwałe utrzymanie się wpływu programu na prawidłowe funkcjonowanie rodzin z terenu gminy.

Zebrane informacje zostaną wykorzystane do opracowania sprawozdania podsumowującego cały okres realizacji programu, zawierającego wnioski i rekomendacje na przyszłość. W myśl art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku sprawozdanie roczne za poprzedni rok z realizacji Programu Wspierania Rodziny oraz potrzeby związane z realizacją zadania przedstawi Radzie Gminy i Wójtowi Gminy Lubin Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do dnia 31 marca każdego roku. Trudno na obecnym etapie oszacować zagrożenia, jakie mogą wystąpić w trakcie wdrażania założeń Programu, niemniej monitorowanie tych zagrożeń na poziomie lokalnym z pewnością ma szansę przyczynić się do złagodzenia niekorzystnych tendencji, ale też może wymagać zwiększonych nakładów finansowych i większego zaangażowania instytucjonalnego i społecznego, by przeciwdziałać niepożądanym zjawiskom mającym wpływ na jakość i kondycję życia mieszkańców gminy.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabela 1. Profil respondentów ankiety „Problemy społeczne w opinii mieszkańców”	7
Tabela 2. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2021-2023	11
Tabela 3. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2021-2023	12
Tabela 4. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2021-2023	12
Tabela 5. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2021-2023	12
Tabela 6. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2021-2023	13
Tabela 7. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2021-2023	13
Tabela 8. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2021-2023	14
Tabela 9. Przestępstwa odnotowane w gminie w latach 2022-2023	14
Tabela 10. Dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy w latach 2021-2023	15
Tabela 11. Nadzory prowadzone w gminie w latach 2021-2023	15
Tabela 12. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na świadczenia z pomocy społecznej mieszkańcom gminy w latach 2021-2023	17
Tabela 13. Beneficjenci systemu pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2023	17
Tabela 14. Struktura demograficzna beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2023 r.	17
Tabela 15. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2023 r.	18
Tabela 16. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2021-2023	18
Tabela 17. Rodzaje wsparcia udzielanego przez GOPS w latach 2021-2023	19
Tabela 18. Skierowania, pobyt i koszty pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2021-2023	20
Tabela 19. Koszty ponoszone przez gminę z tytułu pobytu mieszkańców w DPS-ie (w zł) w latach 2021-2023	20
Tabela 20. Piecza zastępcza w gminie w latach 2021-2023	23
Tabela 21. Rodziny objęte opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2021-2023	24
Tabela 22. Asystentura rodziny w gminie w latach 2021-2023	25
Tabela 23. Rodziny wspierające w gminie w latach 2021-2023	26
Tabela 24. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2021-2023	26
Tabela 25. Rodzaj i liczba świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2021-2023	26
Tabela 26. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznane w gminie w latach 2021-2023	27
Tabela 27. Karta Dużej Rodziny w gminie w latach 2021-2023	28
Tabela 28. Liczba członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2021-2023	29
Tabela 29. Opłaty z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie w latach 2021-2023	29
Tabela 30. Środki finansowe (w zł) przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy domowej w rodzinie w gminie w latach 2021-2023	29
Tabela 31. Działalność GKRPA w latach 2021-2023 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie	29
Tabela 32. Działania podjęte w gminie przez GKRPA w latach 2021-2023 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu przemocy domowej	30
Tabela 33. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2021-2023	31
Tabela 34. Działania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową w gminie w latach 2021-2023	31
Tabela 35. Opieka nad dziećmi do lat 3 w gminie w roku szkolnym 2024/2025	33
Tabela 36. Placówki wychowania przedszkolnego działające w gminie (w roku szkolnym 2024/2025)	33
Tabela 37. Placówki oświatowe działające w gminie (w roku szkolnym 2024/2025)	33
Tabela 38. Placówki wsparcia dziennego na terenie gminy w 2023 r.	33
Tabela 39. Placówki kultury w gminie w 2023 r.	33
Tabela 40. Obiekty sportowo-rekreacyjne i kluby sportowe w gminie w 2023 r.	34
Tabela 41. Wykaz obiektów rekreacyjno-sportowych i klubów sportowych na terenie gminy	

w 2023 r.....	34
Tabela 42. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy działające na jej terenie.....	34
Tabela 43. Mieszkania treningowe i wspomagane na terenie gminy w 2023 r.	37
Tabela 44. Parafie rzymskokatolickie i prawosławne na terenie gminy w 2020 r.	37
Tabela 45. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w zakresie pieczy zastępczej w latach 2021-2023.....	39
Tabela 46. Orzeczenia o niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2021-2023	40
Tabela 47. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2021-2023.....	40
Tabela 48. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy Lubin usytuowane poza gminą oraz liczba osób objętych wsparciem w 2023 r.	41
Tabela 49. Negatywne zachowania oraz zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w roku szkolnym 2023/2024.....	47
Tabela 50. Dysfunkcje i patologie stwierdzone w rodzinach uczniów w roku szkolnym 2023/2024.....	48
Wykres 1. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska w Pani/Pana ocenie najbardziej uwidaczniają się w gminie?.....	43
Wykres 2 W jakich obszarach należałoby podjąć lub zintensyfikować działania, by poprawić jakość życia i kondycję rodzin zamieszkujących teren gminy?	44
Wykres 3. Jak Pani / Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w gminie?	45
Wykres 4. Jak Pani / Pan ocenia funkcjonalność i jakość oferty w zakresie ochrony zdrowia w gminie?	45
Wykres 5. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?.....	46